

**SLUŽBENI VJESNIK
POREČKE I PULSKE BISKUPIJE**

Godište LXVIII. 2017. broj 1.

Izdaje:
Biskupski ordinarijat u Poreču
Dobrilina 3, 52440 POREČ

Uredio:
*Sergije Jelenić,
kancelar*

tel.: +385 (052) 432 064
faks: +385 (052) 451 785
e-mail: Biskupija@ppb.hr
kancelar@ppb.hr

ISSN 1331 – 761X

KAZALO

I. SVETA STOLICA	5
Blagdan prikazanja Gospodinova – 21. Svjetski dan posvećenog života	7
Poruka Svetog oca Franje za korizmu 2017	9
Poruka pape Franje za 51. Svjetski dan sredstava društvene komunikacije 2017	11
Poruka Svetoga oca Franje za 32. Svjetski dan mladih 2017	13
II. HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	17
Poruka Vijeća HBK-a za život i obitelj povodom Dana života 2017	19
Poslanica uz Tjedan solidarnosti s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini	21
Tiskovni ured Hrvatske biskupske konferencije – O nedjelji - Danu Gospodnjem	23
Tiskovni ured Hrvatske biskupske konferencije – Priopćenje sa sastanka Mješovite komisije HBK i SPC	24
Tiskovni ured Hrvatske biskupske konferencije – Priopćenje s 54. zasjedanja sabora HBK	25
III. POREČKA I PULSKA BISKUPIJA	27
Susret svećenika u Pazinu	29
Prijavnica za tečaj župnih animatora	30
Vijeće za liturgiju i crkvenu glazbu – Poziv na hodočašće sv. Josipu i bl. Alojziju Stevincu	31
Korizmena duhovna obnova u Pazinu	32
Veliki četvrtak	32
Veliki petak	33
Biskupova uskrsna poruka	33
Za rekolekciju	34
Susret svećenika, redovnika i redovnica u Pazinu	35
IV. VAŽNIJI DOGAĐAJI I VIJESTI IZ ŽIVOTA BISKUPIJE	37
Dan posvećenog života u Puli	39
Godišnja vizitacija Zavoda svetog Jeronima u Rimu	40
Pepelnica u Poreču	40
Volio je biti župnik	41
Hodočašće svetom Josipu i blaženom Alojziju Stevincu	42
Korizmeno hodočašće u Porečku katedralu	44
Korizmeno hodočašće u Pulsku katedralu	45
Cvjetnica u Puli	45
Posveta ulja u Porečkoj katedrali	46
Misa večere Gospodnje u Poreču	48
Obredi Velikog petka u Puli	48
Vazmeno bdjenje u Poreču	49
Svečana uskrsna misa u Poreču	49
Vlč. Atilije Nefat	50

KRIST JE USKRSNUO! RADUJTE SE!

Krist je uskrsnuo! Nadvladao je smrt! Živ je! I zato se treba radovati, jer po njegovu uskrsnuću i nama je zasjala nada života vječnoga. I mi smo „krštenjem zajedno s njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života... Znamo doista: Krist, uskrišen od mrtvih, više ne umire, smrt više njime ne gospoduje.“ (Iz poslanice Rimljana 4).

To je pravi razlog našeg radovanja. Iako se u svakodnevici susrećemo s mnogim zbiljama koje su prije žalost, muka, tjeskoba, križ – ipak nas to neće satrti, uništiti, jer znamo da je i Isus po križu i Kalvariji dospio do uskrsnuća. Ta nada našega uskrsnuća i života vječnoga s Bogom daje nam sigurnost, snagu i za svaku strpljivost u ophođenju s drugim ljudima, moć oprاشtanja svima i spremnost na žrtvu i služenje svakom potrebnom bratu, sestri. Ta znamo: što god učinimo svome bližnjemu, samome Isusu činimo. Samo ustrajati nam je u činjenju dobra. Ta i Isus je, kako nam svjedoči Sveti pismo „prošao zemljom čineći dobro i ozdravljući sve...“ (Iz Djela apostolskih).

Svjedoci Isusova uskrsnuća, već u danu po suboti, nakon svih zbivanja Velikog petka, postali su navjestitelji radosne vijesti. Marija Magdalena, žene, apostoli, učenici svjedoče da je Isus živ, da je uskrsnuo, da su ga vidjeli, da je bio s njima. I to započeto svjedočenje o Isusovom uskrsnuću nastavlja se i danas i nastavit će se dok bude svijeta. Crkva, koju je Krist ustanovio na čvrstoj stijeni – Petru apostolu, izvršava svoje poslanje: svakom stvoru i u svakom vremenu navijestiti veliku radost: Bog ljubi čovjeka, Isus je za sve ljude umro i uskrsnuo da bi se svi spasili i zauvijek bili s Bogom u vječnosti.

Po krštenju postali smo djeca Božja i zadobili poslanje koje nam je ostvariti: svojom radošću navijestiti svima da smo stvoreni za život, da ćemo uskrsnuti i da je naša budućnost u Bogu, u Kraljevstvu nebeskom. Ima li veće radosti od toga? I zato su kršćani ljudi nade, puni radosti, plemeniti, dobrostivi, strpljivi, milosrdni... Kršćanin je drugi Krist!

Svim vjernicima i svim ljudima dobre volje želim sretan i blagoslovjen Uskrs uz obilje Božje radosti!

✠Dražen Kutleša,
biskup

I.

SVETA STOLICA

BLAGDAN PRIKAZANJA GOSPODINOVA 21. SVJETSKI DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

KONCELEBRIRANO EUHARISTIJSKO SLAVLJE ZA BOGU POSVEĆENE OSOBE *HOMILIIA SVETOGLA OCA FRANJE*

Vatikanska bazilika
Četvrtak, 2. veljače 2017.

Kad su Isusovi roditelji, da ispune ono što je Zakonom bilo propisano, donijeli Djetešće, Šimun, »potaknut od Duha« (*Lk 2, 27*), uzima Dijete u naručje i počinje pjesmu blagoslova i hvale: »*Ta vidješe oči moje spasenje tvoje*, koje si pripravio *pred licem svih naroda: svjetlost* na prosvjetljenje *naroda, slavu* puka svoga izraelskoga« (*Lk 2, 30-32*). Šimun nije samo mogao vidjeti, već je također imao povlasticu držati u svojim rukama nadu za kojom je dugo čeznuo, i zbog toga kliče od radosti. Srce mu se raduje jer Bog prebiva u svom narodu; osjeća njegovu tjelesnu prisutnost.

U današnjoj se liturgiji kaže da je tim obredom, četrdeset dana nakon rođenja, »on naizvan ispunjavao zakon, a zapravo je pošao u susret svome vjernom narodu« (*Rimski misal*, 2. veljače, Uvod uz ulaznu procesiju). Susret Boga sa svojim narodom pobuđuje radost i obnavlja nadu.

Šimunov hvalospjev je pjesma čovjeka vjernika, koji na kraju svojih dana, može uzviknuti: istina je, nada u Boga nikada ne razočarava (usp. *Rim 5, 5*). Bog nas nikada ne vara. Šimun i Ana, u starosti, sposobni su za novu plodnost i to svjedoče u pjesmi: život vrijedi živjeti u nadi jer Gospodin održava svoje obećanje. Sâm Isus će kasnije objasniti ovo obećanje u sinagogi u Nazaretu: bolesni, zatvorenici, oni koji su sami, siromašni, starije osobe i grešnici, svi su pozvani zapjevati istu pjesmu nade. Isus je s njima, Isus je s nama (*Lk 4, 18-19*).

Baštinili smo taj himan nade od naših predaka. Oni su nas uveli u tu "dinamiku". U njihovim licima, u njihovim životima, u njihovoj svakodnevnoj i stalnoj posvećenosti mogli smo vidjeti kako je ta pohvala postala opipljiva. Mi smo nasljednici snova naših predaka, baštinici nade koja nije razočarala naše majke i očeve utemeljitelje, našu stariju braće i sestre. Nasljednici smo onih koji su otišli prije nas i imali hrabrosti sanjati. Poput njih, i mi želimo pjevati: »Bog ne vara; tko svoju nadu polaže u njega neće se razočarati«. Bog dolazi u susret svom narodu. I želimo pjevati ponavljajući riječi proroka Joela i primjenjujući ih na sebe same: »izlit ēu duha svoga na svako tijelo, proricat će vaši sinovi i kćeri, vaši će starci sanjati sne, a vaši mladići gledati viđenja« (3, 1).

Dobro je dovinuti se do snova naših otaca da bismo mogli danas prorokovati i ponovno pronaći ono što je jednoga dana zapalilo organj u našem srcu. Snovi i proroštvo zajedno. Spomenuti se onoga što su sanjali naši stari, naši očevi i majke, i hrabrosti kojom su, na proročki način, pronosili dalje taj san.

Ovaj stav će naš posvećeni život učiniti plodonosnijim i, što je najvažnije, to će nas zaštititi od napasti koja može naš posvećeni život učiniti besplodnim, a to je *napast preživljavanja*. Riječ je o zlu koje može postupno puštati korijena u nama i u našim zajednicama. Mentalitet preživljavanja čini nas reakcionarnima, prestrašenima, tjera nas da se polagano i tiho zatvaramo u naše kuće i naše sheme. Tjera nas da se osvrćemo unatrag, na dane slave – ali koji su sada prošlost – i namjesto da ponovno zapalimo proročku kreativnost koja je potekla iz snova naših utemeljitelja, radije tražimo prečace ne bismo li izbjegli izazove koji danas kucaju na naša vrata. Mentalitet preživljavanja oduzima snagu našim karizmama jer nas navodi na to da ih »pripitomimo«, čineći ih »jednostavnim za upotrebu«, oduzimajući im pritom njihovu izvornu kreativnu snagu. Ta nas napast tjera da više štitimo prostore, zgrade i strukture no što omogućujemo nove procese i potičemo nove inicijative. Napast preživljavanja vodi do toga da zaboravljamo na milost, pretvara nas u stručnjake za sveto, ali nas ne čini očevima, majkama, braćom ili sestrama te nade koju smo pozvani proročki navještati. U tome ozračju preživljavanja sahnu srca naših starijih, oduzimajući im sposobnost sanjanja. Ono na taj način

čini besplodnim proroštvo koje su naši mladi pozvani naviještati i ostvarivati. Ukratko, napast preživljavanja pretvara u opasnost, prijetnju i tragediju ono što nam Gospodin predstavlja kao priliku za poslanje. I premda taj stav nije ograničen samo na osobe posvećenog života, mi smo na poseban način pozvani paziti da ne upadnemo u nju.

Vratimo se ponovno na evandeoski odlomak i ponovno promotrimo taj prizor. Šimunov i Anin hvalospjев nije sigurno plod zaokupljenosti njima samima ili analiziranja i preispitivanja vlastite osobne situacije. Nije se vinuo iz njihovih grudi zato što su bili zatvoreni u same sebe iz straha da bi im se moglo dogoditi nešto loše. Na taj hvalospjев ih je potaknula nada, ona nada koja ih je podupirala u starosti. Vidjeli su da se ta nada obistinila u susretu s Isusom. Kad Marija predaje Šimunu u ruke Sina Obećanja, starac počinje pjevati, slavi istinsko “bogoslužje”, opjevava svoje snove. Kad god stavlja Isusa usred svoga naroda, ovaj susreće radost. Dà, jedino to će nam moći vratiti radost i nadu, jedino to će nas spasiti od toga da živimo u mentalitetu preživljavanja. Jedino to će učiniti naše živote plodnima i održati naše srce živim. Stavljati Isusa gdje mu je mjesto – usred Njegova naroda.

Svi smo syjesni multikulturalne preobrazbe kroz koju prolazimo; u to nitko ne sumnja. Stoga je važno da posvećeni muškarac i žena budu s Isusom uronjeni u život, srce tih velikih promjena. Naše poslanje – u skladu sa svakom pojedinom karizmom – doziva nam u svijest da smo pozvani biti kvasac toga konkretnog tijesta. Možda postoji i bolje “brašno”, ali Gospodin nas je pozvao da budemo kvasac ovdje i sada, sa izazovima koji se pred nas stavlaju. Pritom ne smijemo zauzimati obrambeni stav, niti dopustiti da nas svladaju naši strahovi, već se latiti pluga, nastojeći pomoći rasti zrnu koje je mnogo puta posijano usred korova. Staviti Isusa usred njegova naroda znači imati kontemplativno srce, srce sposobno prepoznati kako Bog prolazi ulicama naših gradova, naših sela i naših četvrti. Staviti Isusa usred njegova naroda znači preuzeti na sebe i nositi križ naše braće i sestara. To znači htjeti dodirnuti Isusove rane u ranama svijeta koji je u boli, koji je ranjen i čezne i vapi za iscijeljenjem.

Staviti se zajedno s Isusom usred njegova naroda! Ne kao neki vjerski “aktivisti”, već kao muškarci i žene koje povezuje isto krštenje i koji su poslani dijeliti to Božje pomazanje i utjehu sa svima.

Staviti se s Isusom usred njegova naroda, jer »osjećamo izazov da otkrijemo i prenosimo “mistiku” zajedničkog življjenja, miješanja i uzajamnog susretanja, da se zagrlimo i jedni druge podupiremo, da zakoračimo u vode toga oceana koji se, premda kaotičan, [s Gospodinom] može pretvoriti u pravo iskustvo bratstva, karavanu solidarnosti, u sveto putovanje [...] E kad bismo barem kročili tim putem, kako bi to bilo dobro, okrjepljujuće, oslobađajuće, ispunjeno spasonosnom nadom! Dobro je izići iz samog sebe i povezati se s drugima« (Apost. pob. *Evangelii gaudium*, 87). To ne samo da je za nas dobro, već pretvara naš život i našu nadu u hvalospjev. Ali to možemo činiti jedino ako preuzmemosnove naših predaka i pretvorimo ih u proroštvo.

Pratimo Isusa dok ide ususret svom narodu, kako bi bio usred svog naroda. Idimo naprijed, bez prigovaranja ili tjeskobe onih koji su zaboravili prorokovati jer nisu preuzeli snove svojih utemeljitelja, već s hvalom na usnama i radošću. Idimo naprijed, ne sa strahom, već sa strpljenjem onih koji se uzdaju u Duha, Gospodina snova i proroštava. Na taj način dijelimo ono što je istinski naše: hvalospjev koji se rađa iz nade.

PORUKA SVETOG OCA FRANJE ZA KORIZMU 2017.

Božja riječ je dar. Drugi su dar

Draga braćo i sestre,

korizma je novi početak, put koji vodi ka sigurnom cilju: Uskrsu, Kristovoju pobjedi nad smrću. To nas vrijeme uvijek snažno poziva na obraćenje. Kršćanin je pozvan vratiti se Bogu »svim srcem« (*Jl 2, 12*), ne zadovoljavati se osrednjošću već rasti u prijateljstvu s Gospodinom. Isus je vjerni prijatelj koji nas nikada ne napušta, jer i kada smo u grijehu on strpljivo čeka da mu se vratimo i tim strpljivim čekanjem pokazuje svoju spremnost na oprštanje (usp. *Homilija na misi*, 8. siječnja 2016.).

Korizma je pogodno vrijeme za jačanje duhovnog života sredstvima posvećenja koje nam Crkva pruža: postom, molitvom i milostinjom. U korijenu svega toga je Božja riječ, koju smo u ovom vremenu pozvani slušati i nad njom revnije meditirati. Želim se ovdje na poseban način zadržati na prispodobi o bogatašu i siromašnom Lazaru (usp. *Lk 16, 19-31*). Neka nam bude nadahnuće taj tako značajan tekst, koji nam pomaže razumjeti što nam je potrebno da bismo postigli pravu sreću i vječni život.

1. Druga osoba je dar

Na početku prispodobe predstavljena su dva glavna lika s time što je siromah detaljnije opisan: on se nalazi u očajnom stanju, nema čak snage ni ustati, leži pred bogataševim vratima i hrani se mrvama koje padaju s njegova stola, cijelo tijelo mu je posuto ranama koje psi dolaze lizati (usp. rr. 20-21). Mračna je to slika; prikazuje ponižena čovjeka koji je zapao u veliku bijedu.

Dodatnu crtu dramatičnosti toj slici daje siromahovo ime: zove se *Lazar*, ime bremenito obećanjem, koje doslovno znači »Bog pomaže«. Stoga taj lik nije anoniman, njegove su osobine jasno opisane i predstavljen je kao pojedinac s vlastitom osobnom povijesnu. Dok je za bogataša praktički nevidljiv, za nas je netko koga dobro poznajemo. Postaje jedno lice i, kao takav, dar, neprocjenjivo bogatstvo, biće koje je Bog htio, koje voli i kojeg se spominje, premda je konkretno stanje u kojem se nalazi stanje odbačenog čovjeka (usp. *Homilija na misi*, 8. siječnja 2016.).

Lazar nas uči da je *druga osoba dar*. Ispravan odnos s osobama sastoji se u tome da prepoznamo sa zahvalnošću njihovu vrijednost. I siromah na bogataševim vratima nije neugodna smetnja, već poziv na obraćenje i promjenu života. Ta nas prispodoba ponajprije poziva da otvorimo vrata svoga srca drugome, jer svaka osoba je dar, bilo da je to naš susjed ili pak nepoznati siromah. Korizma je pogodno vrijeme da otvorimo vrata svakoj osobi u potrebi i prepoznamo u njemu ili njoj Kristovo lice. Svaki od nas susreće takve ljude u svom svakodnevnom životu. Svaki život koji susrećemo je dar koji zasluzuje prihvatanje, poštivanje i ljubav. Božja nam riječ pomaže otvoriti oči da prihvativmo i ljubimo život, prije svega kad je ovaj slab i ranjiv. A da bismo to mogli nužno je uzeti ozbiljno i ono što nam Evandelje kazuje o bogatašu.

2. Grijeh nas zasljepljuje

Prispodoba je bespoštedna u opisivanju proturječnosti u kojima se nalazi bogataš (usp. r. 19). Taj lik, za razliku od Lazara, je bezimen; za njega se jednostavno kaže da je »bogataš«. Izobilje u kojem živi ogleda se u pretjeranoj raskošnoj odjeći koju nosi. Grimiz je naime bio vrlo cijenjen, čak više od srebra i zlata, i zato je bio pridržan božanstvima (usp. *Jr 10, 9*) i kraljevima (usp. *Suci 8, 26*), dok je tanani lan davao pojedincu gotovo svet značaj. Taj se čovjek dakle volio razmetati svojim bogatstvom i običavao je to činiti svakodnevno: »danomice se sjajno gostio« (r. 19). U njemu vidimo dramatičan odraz izopačenosti grijehom, koja poznaje tri susljedna stupnja: ljubav prema novcu, ispraznost i oholost (usp. *Homilija na misi*, 20. rujna 2013.).

Apostol Pavao kaže da »korijen svih zala jest srebroljublje« (*1 Tim 6, 10*). To je glavni uzrok korupcije i izvor zavisti, svađa i sumnjičenja. To može ići tako daleko da novac zavlada nama, čak dotele da postane tiranijski idol (usp. apost. pob. *Evangelii gaudium*, 55). Namjesto da bude sredstvo kojim se služimo u činjenju

dobra i iskazivanju solidarnosti drugima, novac može nas i čitav svijet podjarmiti egoističnoj logici koja ne ostavlja prostora ljubavi i predstavlja prepreku miru.

U prispodobi se zatim pokazuje da gramzivost bogataša čini ispraznim. Njegova osobnost nalazi izraz u vanjštini, u pokazivanju drugima što si može priuštiti. Ali ta vanjština pokriva unutarnje lice. Njegov je život talac vanjskog izgleda, tog najpovršnijeg i najprolaznijeg aspekta postojanja (usp. *isto*, 62).

Najniži stupanj tog moralnog srozavanja je oholost. Bogataš se odijeva poput kralja i ponaša se poput božanstva, zaboravljujući da je obični smrtnik. Za čovjeka iskvarena ljubavlju prema bogatstvima ne postoji ništa drugo osim njega samog i zbog toga osobe koje ga okružuju ostaju izvan njegova vidokruga. Plod navezanosti na novac je dakle neka vrsta zaslijepjenosti; bogataš ne vidi čovjeka koji gladan, izranjen, ponižen leži do njegovih vrata.

Promatrajući taj lik, može se razumjeti zašto se u Evandelju tako jasno osuđuje ljubav prema novcu: »Nitko ne može služiti dvojici gospodara. Ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili će uz jednoga prianjati, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu« (*Mt 6, 24*).

3. Riječ je dar

Evandelje o bogatašu i siromašnom Lazaru pomaže nam dobro se pripraviti za Uskrs koji se bliži. Liturgija Pepelnice poziva nas iskusiti nešto slično onom što bogataš doživjava na tako dramatičan način. Svećenik, dok nas posipa pepelom, ponavlja riječi: »*Sjeti se da si prah i da ćeš se u prah pretvoriti*«. I bogataš i siromah umiru i glavni dio prispodobe se odvija na drugome svijetu. Dvojica likova iznenada otkrivaju da »ništa nismo donijeli na svijet te iz njega ništa ni iznijeti ne možemo« (*1 Tim 6, 7*).

Mi također možemo vidjeti što se događa na drugome svijetu gdje bogataš vodi poduzi dijalog s Abrahamom, kojeg naziva »ocem« (*Lk 16, 24.27*), pokazujući time da pripada Božjem narodu. Ta pojedinost čini njegov život još kontradiktornijim, jer do toga trenutka nije uopće bilo govora o njegovu odnosu s Bogom. Naime, u njegovu život nije bilo mjesta za Boga. Jedini njegov bog bio je on sam.

Tek usred muka na drugome svijetu bogataš prepoznaje Lazara. Želi da mu siromah ublaži patnje s malo vode. To što on traži od Lazara slično je onome što je bogataš mogao za života činiti a nije nikada učinio. Abraham mu, ipak, objašnjava: »Sinko! Sjeti se da si za života primio dobra svoja, a tako i Lazar zla. Sada se on ovdje tješi, a ti se mučiš!« (r. 25). Na onome svijetu se uspostavlja stanovita pravednost i ravnoteža između zala doživljenih za života i dobra na drugome svijetu.

Prispodoba se nastavlja i dalje kako bi pružila poruku kršćanima. Naime, bogataš koji još ima žive braće na zemlji, moli Abrahama da im pošalje Lazara da ih opomene; ali Abraham odgovara: „Imaju Mojsija i Proroke! Njih neka poslušaju!“ (r. 29). A na bogataševo protivljenje domeće: „Ako ne slušaju Mojsija i Prorokâ, neće povjerovati sve da i od mrtvih tko ustane.“ (r. 31)

Tako na vidjelo izlazi pravi bogatašev problem: korijen njegovih zala je u tome što *nije slušao Božju riječ*. To ga je dovelo do toga da nije više ljubio Boga te dakle da je prezreo bližnjega. Božje riječ je živa i djelotvorna, kadra pobuditi obraćenje u srcima ljudi i iznova upraviti čovjekove korake prema Bogu. Kad zatvaramo srce daru Boga koji govoriti to ima za posljedicu da na kraju zatvaramo svoje srce daru braće.

Draga braćo i sestre, korizma je pogodno vrijeme za obnavljanje susreta s Kristom živim u njegovoj riječi, sakramentima i bližnjemu. Neka nam Gospodin – koji se tijekom četrdeset dana provedenih u pustinji odupro napasnikovim prijevarama – pokaže put kojim nam je ići. Neka nas Duh Sveti povede pravim putom obraćenja da ponovno otkrijemo dar Božje riječi, da budemo očišćeni od grijeha koji nas zasljepljuje i da služimo Kristu prisutnom u braći i sestrama u potrebi. Potičem sve vjernike da izraze tu obnovljenost duha također svojim sudjelovanjem u korizmenim kampanjama koje mnoga crkvena tijela priređuju u raznim dijelovima svijeta sa ciljem širenja kulture susreta u jednoj ljudskoj obitelji. Molimo jedni za druge, da, kao dionici Kristove pobjede, znamo otvoriti naša vrata slabom i siromašnom. Tada ćemo moći u punini živjeti i svjedočiti uskrsnu radost.

Iz Vatikana, 18. listopada 2016.

Blagdan svetog Luke evandelistе

FRANJO

PORUKA PAPE FRANJE ZA 51. SVJETSKI DAN SREDSTAVA DRUŠTVENE KOMUNIKACIJE 2017.

Ne boj se jer ja sam s tobom (Iz 43, 5). Priopćivanje nade i povjerenja u našem dobu

Pristup sredstvima priopćivanja, zahvaljujući tehnološkom napretku, omogućuje mnogim ljudima dijeliti s drugima vijesti u hîpu i širiti ih sveudilj. Te vijesti mogu biti dobre ili loše, istinite ili lažne. Već su naši predi u vjeri govorili o ljudskom umu kao o mlinском kamenu koji se, pogonjen vodom tekućicom, ne može zaustaviti. Onaj tko je zadužen za mlin, međutim, ima mogućnost odlučiti hoće li mljeti pšenicu ili kukolj. Čovjekov um je uvijek u pokretu i ne može prestati "mljeti" sadržaj koji prima, ali na nama je da odlučimo kojim ćemo ga materijalom opskrbljivati (usp. KASIJAN RIMSKI, *Pismo Leonziju Igumeni*).

Želio bih da ova poruka dospije i bude na poticaj svima onima koji, bilo u profesionalnom radu bilo u osobnim odnosima, svakodnevno "melju" tolike informacije da bi mogli ponuditi mirisan i dobar kruh onima koji se hrane plodovima njihove komunikacije. Želim sve potaknuti na konstruktivnu komunikaciju koja odbacuje predrasude prema drugome i jača kulturu susreta, zahvaljujući kojoj možemo na stvarnost naučiti gledati s realizmom i povjerenjem.

Uvjeren sam da je potrebno razbiti začarani krug zla tjeskobe i zaustaviti spiralu straha, koja je posljedica stalne usredotočenosti na "loše vijesti" (ratovi, terorizam, skandali i svakovrsne ljudske pokvarenosti). Nipošto nije riječ o širenju dezinformacije u kojoj bi se zanemarila drama patnje, niti o upadanju u naivni optimizam koji zatvara oči pred sablazni zla. Predlažem, naprotiv, da svi pokušamo nadvladati osjećaj nezadovoljstva i rezignacije koji katkad rađa bezvoljnošću, strahovima ili ostavlja dojam da se zlo ne može zaustaviti. Osim toga, u komunikacijskoj industriji, gdje vrijedi logika da dobra vijest ne prolazi na tržištu i stoga nije vijest, i gdje se od tragedije ljudske patnje i otajstva zla veoma lako pravi spektakl, uvijek vreba napast umrtvljenja savjesti ili zapadanja u očaj.

Stoga želim pružiti doprinos traženju otvorenog i stvaralačkog stila komunikacije koji zlu nikada ne priznaje glavnu ulogu, nego pokušava ukazati na moguća rješenja, poticanjem konstruktivnoga i odgovornoga pristupa od strane primateljâ. Upućujem poziv svima da muškarcima i ženama našeg doba ponude sadržaje obilježene logikom "dobre vijesti".

Dobre vijesti

Čovjekov život nije puko nizanje događaja, nego je to povijest koja čeka da bude ispričana kroz izbor načina tumačenja koji mogu odabrat i prikupiti najvažnije podatke. Stvarnost, u sebi samoj, nije jednoznačna. Sve ovisi o načinu na koji je se promatra, od "naočala" kroz koju ju promatramo. Promijenimo li stakla tih naočala i sama će stvarnost izgledati drukčije. Otkuda dakle krenuti da bi se stvarnost tumačilo s pravim "naočalama"?

Za nas kršćane, jedine prave "naočale" kojima promatramo stvarnost je blagovijest, počevši od Blagovijesti u pravom smislu te rijeći: "Evangelija Isusa Krista Sina Božjega" (Mk 1, 1). Tim rijećima, naime, evanđelist Marko započinje svoje pripovijedanje, navještajem "dobre vijesti" vezane uz Isusa, ali više no sama informacija o Isusu, ta *blagovijest je sâm Isus!* Čitajući stranice Evanđelja otkrivamo, zapravo, da naslov djela odgovara njegovu sadržaju i, iznad svega, da je taj sadržaj sama Isusova osoba.

Ova dobra vijest koja je sâm Isus nije dobra zato što nema veze s patnjom, nego zbog toga što iskustvo patnje postaje dio šire slike. Ona je sastavni dio Isusove ljubavi prema Ocu i prema ljudskom rodu. U Kristu je Bog pokazao svoju solidarnost sa svakom čovjekovom situacijom, otkrivajući nam da nismo sami, jer imamo Oca koji nikada ne zaboravlja svoje djece. "Ne boj se, jer ja sam s tobom" (Iz 43, 5) utješne su riječi Boga koji je uvijek uronjen u povijest svoga naroda. U njegovu ljubljenome Sinu, to Božje obećanje – "ja sam s tobom" – obuhvaća sve naše slabosti, čak dotle da umire istom smrću. U Njemu tama i smrt također postaju mjesto zajedništva sa Svjetлом i Životom. Nada, dostupna svakom, se rađa upravo u točci gdje život kuša gorčinu neuspjeha. Riječ je o nadi koja ne razočarava, jer ljubav je Božja razlivena u srcima našim (usp. Rim 5, 5) i daje da procvate novi život poput biljke koja izrasta iz palog sjemena. Promatrana u tome svjetlu, svaka nova tragedija koja se zbiva u povijesti svijeta može također postati podloga moguće dobre vijesti, jer

Ljubav može uvijek iznova pronaći put bliskosti i pobuditi srca sposobna za samilost, lica koja neće klonuti duhom i ruke spremne na izgradnju.

Povjerenje u sjeme Kraljevstva

Da bi svoje učenike i mnoštva uveo u ovaj evanđeoski način razmišljanja i dao im prave "naočale" koje su potrebne da se vidi i prigrli logiku ljubavi koja umire i uskršava, Isus se koristio prispopobama, u kojima je Kraljevstvo Božje često usporedivao sa sjemenom koje svoju životnu snagu oslobađa tek kad padne u zemlju i umre (usp. *Mk 4, 1-34*). Tim korištenjem slikâ i metaforâ kojima se priopćava poniznu snagu Kraljevstva ne umanjuje se njegovu važnost ili hitnost, nego je to, radije, milosrdan način koji slušatelju ostavlja "prostor" slobode da prihvati tu snagu i da ona zaživi u njegovu životu. To je ujedno najplodonosniji način da se izrazi neizmjernu vrijednost pashalnog otajstva, puštajući da same slike – više od pojmove – priopće paradoksalnu ljepotu novog života u Kristu, gdje neprijateljstva i križ ne ometaju nego su sredstva u službi Božjeg spasenja, gdje se slabost pokazuje moćnjom od bilo koje ljudske vlasti, gdje poraz može biti preludij u ispunjenje svega u ljubavi. Upravo tako, naime, nada u Kraljevstvo Božje sazrijeva i produbljuje se: to je "kao kad čovjek baci sjeme u zemlju. Spavao on ili bdio, noću i danju sjeme klijia i raste" (*Mk 4, 26-27*).

Kraljevstvo je Božje već među nama, kao sjeme skriveno površnom pogledu, čiji se rast zbiva u tišini. Onaj kome Duh Sveti rasvjetljuje oči može vidjeti kako ono klijia i ne dopušta da mu trajno prisutan kukolj ukrade radost Kraljevstva.

Obzori Duha

Nada utemeljena na blagovijesti koja je Isus potiče nas da uzdignemo svoj pogled i promatramo ga u liturgijskom slavlju svetkovine Uzašašća. Iako se na prvi pogled čini da se Gospodin od nas udaljava, zapravo se obzori nade sve više proširuju. U Kristu, koji uzdiže našu ljudsku narav do neba, svaki muškarac i žena ima "slobodan ulaz u Svetinju po krvi Isusovoj – put nov i živ što nam ga On otvorí kroz zavjesu, to jest svoje tijelo" (*Heb 10, 19-20*). "Snagom Duha Svetoga" možemo biti "svjedoci" i priopćitelji novoga i otkupljenog čovječanstva "do kraja zemlje" (*Dj 1, 7-8*).

Povjerenje u sjeme Božjeg Kraljevstva i u logiku Uskrsa treba oblikovati i naš način komuniciranja. To povjerenje nam omogućuje djelovati – na mnogostrukе načine na koje se komunikacija danas odvija – s uvjerenjem da je moguće otkriti i istaknuti dobre vijesti prisutne u životnoj stvarnosti i na licu svake osobe.

Onaj tko se, u vjeri, daje voditi Duhom Svetim postaje sposoban prepoznati kako je Bog prisutan i na djelu u svakom času našega života i povijesti te prepoznaje kako On, u dramatičnim prilikama ovoga svijeta, strpljivo plete tkanje povijesti spasenja. Nît kojom se tka tu svetu povijest je nada, a njezin tkalac nije nitko drugi doli Duh Sveti, Tješitelj. Nada je najponiznija od svih vrlina, jer ostaje skrivena u naborima života. Ipak, ona je nalik kvascu koji ukvasa čitavo tijesto. Mi je jačamo čitajući uvijek iznova Radosnu vijest, Evanelje "pretiskano" u mnogim izdanjima života svetaca, muškaraca i žena koji su postali slike Božje ljubavi u ovome svijetu. Duh Sveti nastavlja i danas usađivati u nas želju za Kraljevstvom zahvaljujući onima koji, crpeći nadahnuće iz Radosne vijesti usred dramatičnih događaja našeg doba, svjetle poput svjetionikâ u tami ovoga svijeta, obasjavajući put i otvarajući nove puteve povjerenja i nade.

Iz Vatikana, 24. siječnja 2017.

FRANJO

PORUKA SVETOGLA OCA FRANJE ZA 32. SVJETSKI DAN MLADIH 2017.

„*Velika mi djela učini Svesilni!*“ (Lk 1,49)

Draga mladeži,

evo nas ponovno na putu nakon našega predivnog susreta u Krakovu, gdje smo zajedno proslavili 31. Svjetski dan mladih i Jubilej za mlade u sklopu Svetе godine milosrđa. Za vodiče smo uzeli svetog Ivana Pavla II. i svetu Faustinu Kowalsku, apostole Božjeg milosrđa, kako bismo ponudili konkretan odgovor na izazove našeg vremena. Doživjeli smo snažno iskustvo bratstva i radosti, a svijetu dali znak nade. Naše različite zastave i jezici nisu bili razlog za suparništva i podjele, nego prigoda za otvaranje vrata našega srca i građenje mostova.

U zaključnom dijelu Svjetskog dana mladih u Krakovu, najavio sam sljedeću postaju našega hodočašća, koja će nas, uz Božju pomoć, dovesti do Paname, 2019. godine. Na tom putu će nas pratiti Djevica Marija, koju svi naraštaji nazivaju blaženom (usp. Lk 1, 48). Ova nova dionica našeg putovanja nastavlja se na prethodnu, koja je u središtu imala blaženstva, i potiče nas da nastavimo ići naprijed. Žarko se nadam, naime, da ćete vi mladi ljudi i dalje kročiti naprijed, da nećete samo njegovati *sjećanje* na prošla vremena, već i imati *hrabrost* u sadašnjosti i *nadu* za budućnost. Takvi stavovi su zasigurno postojali u mladoj djevojci Mariji iz Nazareta i jasno su izraženi u odabranim temama triju sljedećih svjetskih dana mladih. Ove godine (2017.), razmišljat ćemo o Marijinu vjeru, koja u svojem hvalospjevu *Veliča* kaže: »*Velika mi djela učini Svesilni!*« (Lk 1, 49). Tema sljedeće, 2018. godine »*Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga!*« (Lk 1, 30) uvest će nas pak u razmišljanje o hrabroj ljubavi kojom je Djevica prihvatala andelovo navještenje. Svjetski dan mladih 2019. godine bit će nadahnut riječima »*Evo službenice Gospodnje. Neka mi bude po tvojoj riječi!*« (Lk 1, 38); to je Marijin odgovor andelu, bremenit nadom.

U listopadu 2018. godine, u Crkvi će se održati Biskupska sinoda na temu *Mladi, vjera i razlučivanje zvanja*. Govorit ćemo o tome kako vi, mladi ljudi, živite iskustvo vjere usred izazova našeg vremena. Raspravljat će se također o temi kako možete postići zrelost na svom životnom putu raspoznavanjem svojeg osobnog poziva, shvaćenog u širem smislu, to jest poziva na brak, kao životnom opredjeljenju ili zanimanju, odnosno na posvećeni život i svećeništvo. Nadam se da će hod prema Svjetskom danu mladih u Panami i tijek priprema za Sinodu ići ukorak jedno s drugim.

Naše doba ne treba mladež koja se izležava po cijeli dan

Prema Lukinom Evandelju, nakon što je od anđela primila navještaj i na poziv da postane Spasiteljeva Majka odgovorila »da«, Marija ustaje i žurno hita posjetiti svoju rođakinju Elizabetu, koja je bila u šestom mjesecu trudnoće (usp. 1, 36.39). Marija je vrlo mlada; ono što joj je naviješteno neizmjeran je dar, no sa sobom nosi također vrlo velike izazove. Gospodin joj je zajamčio svoju prisutnost i potporu, ali je još mnogo toga u njezinu umu i srcu ostalo nepoznato i nejasno. Ipak, Marija se ne zatvara u kuću i ne dopušta strahu ili ponosu da ju sputaju. Marija nije tip osobe koja, da bi se dobro osjećala, treba dobar naslonjač u kojem se osjeća ugodno i na sigurnom. Ona nije djevojka koja se po cijeli dan izležava na kauču! (usp. *Govor na bdjenju*, Krakov, 30. srpnja 2016.). Ako starijoj rođakinji treba pomoći, ona ne okljeva nego odmah kreće na put.

Dug je put do Elizabetine kuće, oko 150 km. Ali mlada žena iz Nazareta, vođena Duhom Svetim, ne poznaje zapreke. Ti su joj dani provedeni na putovanju zasigurno pomogli u razmišljanju o čudesnom događaju, čija je i sama bila dio. Isto se događa i nama svaki put kad sudjelujemo na hodočašću. Tijekom puta prisjećamo se događaja iz svoga života, proničemo njihovo značenje i raspoznajemo svoje zvanje koje zatim, u susretu s Bogom i u služenju drugima, dobiva jasne obrise.

Velika mi djela učini Svesilni

Susret dviju žena – mlađe i starije – ispunjen je prisutnošću Duha Svetoga i pun radosti i čuđenja (usp. Lk 1, 40-45). Dvije majke, kao i djeca koju nose u svome krilu, gotovo plešu od radosti. Elizabeta, zadivljena Marijinom vjerom, kliče: »Blažena ti što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina« (r. 45). Dà, jedan od velikih darova koje je Djevica primila je zasigurno vjera. Vjera u Boga je neprocjenjiv dar, ali taj dar treba prihvati. Elizabeta blagoslivlja zbog toga Mariju, a Ona joj uzvraća hvalospjevom *Veliča* (Lk 1, 46-55), u kojem nalazimo riječi: »Velika mi djela učini Svesilni« (r. 49).

Marijina je molitva revolucionarna, to je hvalospjev žene snažne vjere, koja je svjesna svojih granica, ali se pouzdaje u Božju milosrdnost. Ta hrabra mala žena Bogu zahvaljuje jer pogleda na njezinu neznatnost, kao i za spasenje koje je donio narodu, siromašnima i poniznim. Vjera je u središtu čitave Marijine povijesti. Njezin nam hvalospjev pomaže shvatiti Gospodinovo milosrđe kao pokretačku snagu povijesti, povijesti svakog od nas, kao i čitavoga čovječanstva.

Kad Bog dotakne srce mladića ili djevojke oni postaju sposobni za velika djela. »Velika djela« koja je Svesilni ostvario u Marijinu životu govore nam također o našem hodu kroz život, koji nije besmisleno lutanje, nego putovanje koje, uza sve svoje nesigurnosti i patnje, svoju puninu može naći u Bogu (usp. *Angelus*, 15. kolovoza 2015.). Možda ćete mi reći: »Ali, oče, imam svoje granice, grješnik sam, što ja mogu učiniti?!« Kad nas Gospodin poziva, on se ne zaustavlja na onome što jesmo ili što smo postigli. Naprotiv, onoga trenutka kad nas poziva, on gleda sve ono što možemo postići, svu ljubav koju smo sposobni darovati. Poput mlade Marije, možete učiniti da vam život postane sredstvom izgradnje boljega svijeta. Isus vas poziva da ostavite svoj trag u životu, svoj trag u povijesti, kako svojoj osobnoj tako i u povijesti mnogih drugih ljudi (usp. *Govor na bdjenju*, Krakov, 30. srpnja 2016.).

Biti mlad ne znači raskinuti veze s prošlošću

Marija je bila tek izašla iz adolescentske dobi, baš poput mnogih od vas. No, hvalospjev *Veliča* odjek je hvale njezina naroda i njegove povijesti. To nam pokazuje da biti mlad ne znači raskinuti veze s prošlošću. Naša osobna povijest nastavlja se na dugi trag, ona je dio zajedničkog putovanja kroz stoljeća onih koji su nam prethodili. Poput Marije, pripadamo svome narodu. A povijest nas uči da, čak i kada je morala ploviti po olujnom moru, Crkvu je vodila Božja ruka i pomagala joj da prebrodi teške trenutke. Pravo iskustvo Crkve nije kao neki *flash mob*, gdje se skupina ljudi dogovori naći se na nekome mjestu, izvede neki kratki performans, a zatim se razidu. Crkva je baštinica duge tradicije koja se prenosi s naraštaja na naraštaj, obogaćujući se istodobno iskustvima svakoga pojedinca. Vaša osobna povijest također ima svoje mjesto u povijesti Crkve.

Spominjati se prošlosti služi također tome da budemo otvoreni neočekivanim načinima na koje Bog djeluje u nama i po nama. To nam također pomaže da budemo otvoreni Bogu da nas može izabrati za svoje suradnike u ostvarivanju svojega nauma spasenja. Vi, kao mlađi ljudi, također možete činiti velike stvari i preuzeti veće odgovornosti jedino ako u svom životu prepozname djelovanje Božje milosti i snage.

Želim vam postaviti nekoliko pitanja. Na koji način »pohranjujete« u svome sjećanju događaje i iskustva svoga života? Kako pristupate činjenicama i slikama koje su vam se utisnule u pamćenje? Neki bi od vas, osobito oni koji su ranjeni nekim životnim prilikama, možda htjeli »resetirati« svoju prošlost, iskoristiti pravo da zaborave sve što je bilo. Ali htio bih vas podsjetiti da ne postoji svetac bez prošlosti ni grešnik bez budućnosti. Biser se rađa iz rane u školjci! Isus, svojom ljubavlju, može izlijeciti naša srca i pretvoriti naše rane u prave bisere. Gospodin, kao što reče sveti Pavao, svoju moć može očitovati po našim slabostima (usp. 2 Kor 12, 9).

Ipak, sva naša sjećanja ne bi trebala ostati zbijena na jednome mjestu, kao u memoriji nekog tvrdog diska. Ne možemo isto tako sve pohraniti u nekom virtualnom »oblaku« (*cloud*). Moramo naučiti kako od proteklih događaja stvoriti dinamičnu stvarnost o kojoj ćemo razmišljati i iz koje ćemo izvlačiti pouku i značenja za našu sadašnjost i budućnost. Mukotrpna je, ali nužna zadaća otkriti tanku nit Božje ljubavi koja se provlači kroz sav naš život.

Mnogi ljudi kažu da ste vi mlađi rastreseni i površni. Potpuno su u krivu! No, treba priznati da je u ovom našem dobu potrebno ponovno vratiti sposobnost razmišljanja o vlastitom životu i njegova usmjeravanja prema budućnosti. Imati prošlost nije isto što i imati povijest. U svom životu možemo imati mnogo uspomena, ali koliko ih je uistinu dio našeg sjećanja? Koliko su one značajne za naše srce i koliko nam pomažu dati smisao vlastitom životu? Na društvenim mrežama vidimo lica mlađih na mnoštvu fotografija koje su trag više

ili manje stvarnih događaja, ali ne znamo koliko je sve to stvarno »povijest«, iskustvo koje se može prenijeti i koje je urešeno svrhom i smislom. Televizijski programi nude obilje takozvanih »reality showa«, ali to nisu stvarne priče, to su samo minute koje pred televizijskom kamerom provode osobe koje žive od danas do sutra, bez dubljeg plana. Ne dajte se zavesti ovim lažnim slikama stvarnosti! Budite protagonisti svoje povijesti, odlučujte o svojoj budućnosti!

Kako ostati povezani po uzoru na Mariju?

Za Mariju se kaže da je sve te stvari pohranjivala i prebirala u svom srcu (usp. Lk 2, 19.51). Ova jednostavna djevojka iz Nazareta uči nas svojim primjerom čuvati sjećanje na događaje iz života, ali i kako ih povezati, sastavljući od dijelova cjelinu koja tvori mozaik. Kako možemo naučiti to činiti u praksi? Dopustite mi da vam ponudim neke prijedloge.

Na kraju svakoga dana možemo izdvojiti nekoliko minuta da stanemo i prisjetimo se lijepih trenutaka, kao i izazova, onoga što je bilo dobro i onoga što je pošlo po zlu. Na taj način, pred Bogom i pred samima sobom, možemo izraziti svoju zahvalnost, žaljenje i svoje povjerenje. Ako hoćete, možete sve to također zapisati u bilježnicu, voditi kao neku vrstu duhovnog dnevnika. To znači moliti u životu, sa životom i o životu, a to će vam sigurno pomoći da prepoznate velike stvari koje Gospodin čini za svakog od vas. Kao što je rekao sveti Augustin, Boga možemo pronaći na širokim poljanama svoga pamćenja (usp. *Ispovijesti*, X, 8, 12).

Čitajući hvalospjev Veliča shvaćamo koliko je Marija poznavala Božju riječ. Svaki stih tog hvalospjeva ima svoju paralelu u Starome zavjetu. Mlada Isusova majka znala je dobro molitve svoga naroda. Sigurno su je tome poučili njezini roditelji, baka i djed. Koliko je samo važno prenošenje vjere s koljena na koljeno! Postoji neko skriveno blago u molitvama koje nas uče naši pređi, u onoj živoj duhovnosti običnih ljudi koju nazivamo *pućkom pobožnošću*. Marija baštini vjeru svoga naroda i oblikuje je u hvalospjev koji je u potpunosti njezin, ali u isti mah i hvalospjev čitave Crkve. I cijela ga Crkva zajedno s njom pjeva. Da biste i vi mladi mogli pjevati *Veliča* i svoj život učiniti darom za cijelo čovječanstvo, bitno je da se povežete s povijesnom tradicijom i molitvom svojih predaka. Zato je za vas važno poznavati Bibliju, Božju riječ, svakodnevno je čitati i pustiti je da govori vašem životu, te događaje iz svakodnevnog života tumačiti u svjetlu onoga što vam Gospodin govori u Svetom pismu. U molitvi i u molitvenom čitanju Biblije (takozvana *lectio divina*), Isus će vaša srca ispuniti toplinom i prosvijetliti vam korake, čak i u tamnim trenucima vašega života (usp. Lk 24, 13-35).

Marija nas također uči živjeti »euharistijski«, to jest zahvaljivati i hvaliti, a ne usredotočiti se samo na svoje probleme i teškoće. U životu vrijedi da današnje prošnje postaju razlozima sutrašnje zahvalnosti. Tako će vaše sudjelovanje na misi i pristupanja sakramentu pomirenja biti ujedno i vrhunac i novi početak. Vaši će se životi obnavljati iz dana u dan u oproštenju i postat će trajna hvala Svevišnjemu. »Uzdajte se u Božje pamćenje [...] njegovo pamćenje je srce ispunjeno nježnošću i samilošću, koje s radošću briše svaki trag zla u nama« (usp. *Homilia na misi Svjetskog dana mlađih*, Krakov, 31. srpnja 2016.).

Vidjeli smo da hvalospjev *Veliča* izvire iz Marijina srca u času u kojem susreće svoju stariju rođakinju Elizabetu. Svojom vjerom, svojim oštroumnim pogledom i svojim riječima, Elizabeta pomaže Djevici bolje shvatiti veličinu onoga što Bog u njoj ostvaruje, kao i poslanje koje joj je povjerio. A vi, jeste li vi svjesni čudesnog vrela bogatstva koji predstavlja susret između mlađih i starijih osoba? Koliku važnost pridajete starijim osobama, svojim bakama i djedovima? S pravom se želite »vinuti u let«, u svom srcu nosite tolike snove, ali trebate i mudrost i viziju starijih. Dok širite svoja krila da poletite, važno je da otkrijete svoje korijene i preuzmete štafetu od osoba koje su vam prethodile. Da bi se izgradilo budućnost koja ima smisla, potrebno je poznavati događaje iz prošlosti i zauzeti stav prema njima (usp. *Amoris laetitia*, 191, 193). Vi mladi imate snagu, a starije osobe imaju pamćenje i mudrost. Kao što je Marija učinila s Elizabetom, upravite svoj pogled u starije, svoje bake i djedove. Oni će s vama razgovarati o stvarima koje mogu pobuditi oduševljenje u vašem duhu i dirnuti vas u srce.

Kreativna vjernost za izgradnju budućnosti

Istina je da ste još mlađi te vam je stoga možda teško shvatiti vrijednost i važnost tradicije. Morate međutim znati da to nije isto što i biti tradicionalisti. To nikako! Kad je Marija u Evandelju rekla »velika mi djela učini Svesilni«, ona želi reći da ta »velika djela« nisu prošlost, nego se nastavljaju događati u sadašnjosti. Nije riječ o nekoj dalekoj prošlosti. Znati se spominjati prošlosti ne znači biti nostalgičan niti navezan za određeno razdoblje povijesti, već znati prepoznati vlastite korijene, tako da se možemo uvijek

vraćati na ono bitno i sa stvaralačkom vjernošću prionuti izgradnji budućnosti. Bilo bi potpuno pogrešno i u konačnici beskorisno njegovati pamćenje koje nas koči i sputava, gdje bismo uvijek iste stvari činili na isti način. Pravi je Božji dar vidjeti kako mnogi od vas, sa svojim pitanjima, snovima i preispitivanjima, odbijaju slušati one koji govore kako se stvari ne mogu promijeniti.

Društvo koje cjeni samo sadašnjost skljono je također odbaciti sve naslijede prošlosti, kao što su na primjer institucije braka, posvećenog života i svećeničkoga poslanja. Na to se gleda kao na besmislene i zastarjele forme. Neki misle da je bolje živjeti u takozvanoj »otvorenoj« situaciji, prolaziti kroz život kao da je to neki *reality show*, bez cilja i svrhe. Ne dajte se obmanuti! Bog je došao proširiti obzore našeg života u svakom pogledu. On nam pomaže pridati prošlosti vrijednost koja joj pripada kako bismo bolje gradili budućnost sreće. No, to je moguće samo ako imamo vjerodostojno iskustvo ljubavi, koje nam konkretno pomaže razabratи Gospodinov poziv i uz njega prionuti. Jedino nas to čini istinski sretnima.

Draga mladeži, povjeravam naš hod prema Panami, kao i tijek priprema za sljedeću Biskupsku sinodu, majčinskom zagovoru Blažene Djevice Marije. Molim vas da imate na umu dvije važne obljetnice u 2017. godini: tristotu obljetnicu pronalaska slike Gospe od *Aparecide* u Brazilu i stotu obljetnicu ukazanjâ u Fatimi, u Portugalu, gdje, uz Božju pomoć, planiram hodočastiti sljedećega svibnja. Sveti Martin od Porresa, jedan od svetaca zaštitnika Latinske Amerike i Svjetskoga dana mlađih 2019. godine, u svojem poniznom svakodnevnom služenju, običavao je Mariji donositi najljepše cvijeće, kao znak svoje sinovske ljubavi. I vi, poput njega, njegujte odnos prisnosti i prijateljstva s Gospom, povjeravajući joj svoje radosti, nemire i brige. Uvjeravam vas da nećete požaliti!

Neka nas mlada djevojka iz Nazareta, koja je u čitavom svijetu poprimila tisuću imena i lica, da bi se učinila bliskom svojoj djeci, sve zagovara i pomogne nam da pjevamo o velikim djelima koja Gospodin u nama i po nama ostvaruje.

Iz Vatikana, 27. veljače 2017.

Spomendan svetoga Gabrijela od Žalosne Gospe

FRANJO

II.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

PORUKA VIJEĆA HBK-a ZA ŽIVOT I OBITELJ POVODOM DANA ŽIVOTA 2017.

SUOČAVANJE SA STVARNOŠĆU STARENJA KAO PRILIKA ZA RAST

Sestre i braćo u Kristu, poštovani ljudi dobre volje!

Proslava Dana života, prve nedjelje u veljači, uvijek iznova prigoda je za promišljanje o ljepoti dara života, koju ove godine želimo sagledati osobito u njegovoј završnoј etapi. Nakon što smo prošle godine stavili poseban naglasak na demografsku problematiku, kao logičan nastavak za Dan života 2017. godine nametnula nam se tema suočavanja sa stvarnošću starenja, počevši od osobne preko obiteljske i crkvene pa sve do one društvene razine. Prateći demografske pokazatelje i projekcije, ali i uviđajući osobne i obiteljske drame mnogih naših bližnjih starije dobi, pitanje starenja iz godine u godinu neminovno će biti sve aktualnije. Znanstvenici na Zapadu, kojemu i Hrvatska pripada, ovo su stoljeće nazvali stoljećem starenja. Stoga ovom porukom želimo senzibilizirati ponajprije vjernike, ali i sve ljude dobre volje u Hrvatskoj, na potrebu suočavanja sa starenjem, kako bismo starost prepoznali kao priliku za rast.

Osobno suočavanje – prilika za rast u mudrosti i svetosti

Starenje je neizbjegnost redovitoga tijeka ljudskoga života na putu prema prijelazu u vječni život. Htjeli mi to ili ne, i ma koliko je pokušali usporiti, starost će doći. Ovozemaljski je ljudski život krhak i prolazan. Iako se na starost danas ne gleda pozitivno te se starije osobe u utilitarističkom shvaćanju svijeta sve više pokušava prikazati kao teret društva, što za posljedicu ima njihovu marginalizaciju i sve veću isključenost iz društvenih procesa, ne bi nas smjela zahvatiti malodruštvenost kada zakoračimo u to razdoblje života. Naprotiv! Osobno suočavanje sa starenjem i svime što ono sa sobom prirodno nosi u biološkom i psihološkom smislu nužnost je kojoj treba pristupiti uvažavajući osobito duhovnu dimenziju čovjeka. Sveti papa Ivan Pavao II. u Pismu starijim osobama starost naziva »doba mudrosti«, označavajući je i kao »konačno razdoblje ljudske zrelosti« i »izraz Božjega blagoslova«. Sluga Božji kardinal Franjo Kuharić nazvao ju je »milosnim vremenom« (Veritas, br. 4, travanj 1999.). Papa Franjo ju je, slaveći nedavno svoj osamdeseti rođendan, nazvao »sjedište mudrosti«. Neki starost iz različitih razloga ne će dočekati, ali oni koji njome budu blagoslovljeni pozvani su iskoristiti to milosno vrijeme kako bi rasli u mudrosti i svetosti te mogli imati radosnu i plodnu starost, ispunjenu mirom, vjerom i molitvom.

Suočavanje u kontekstu obitelji – prilika za rast u uvažavanju i ljubavi

Bibija izrijekom poziva na poštivanje starijih. To se ponajprije odnosi na obvezu djece prema roditeljima uobičenu u četvrtoj Božjoj zapovijedi: »Poštuj oca svoga i majku svoju, da imadneš dug život na zemlji koju ti dâ Gospodin, Bog tvoj« (Izl 20, 12). Ne samo da djeca time ispunjavaju svoju dužnost, nego, budući da je to prva zapovijed s obećanjem, njeno poštivanje, »zajedno s duhovnim plodovima, jamči ovozemne plodove mira i blagostanja« (KKC, 2200). Sv. Ivan Pavao II., papa, s pravom je zaključio da bi »najbolje rješenje bilo da starije osobe ostanu sa svojom obitelji, uz jamstvo učinkovite socijalne skrbi za sve veće potrebe koje iziskuje njihova dob ili bolest« (Pismo starijim osobama, br. 13). Uistinu, obitelj, a osobito ona kršćanska, trebala bi biti najbolje mjesto za dostojanstvenu starost njezinih starijih članova, a društvo bi tu njezinu ulogu trebalo primjereno vrjednovati i jamčiti odgovarajuću socijalnu skrb. Papa Franjo na općoj je audijenciji 4. ožujka 2015. cijelu katehezu posvetio važnosti baka i djedova, osobito istaknuvši njihovu molitvu kao dar i bogatstvo, ali i ono što ih sprječava da im »srce otvrdne u negodovanju i sebičnosti«. Suočavanje sa starenjem u obitelji dragocjena je prilika za rast u uzajamnom uvažavanju i ljubavi svih njezinih članova. Tu se priliku nipošto ne bi smjelo propustiti udaljavanjem starijih iz vlastite životne sredine ili neprimjerenim odnosom prema njima jer su izvor brojnih blagodati, osobito u smislu uloge baka i djedova u životu unučadi.

Suočavanje u kontekstu Crkve – prilika za rast u milosrđu i zajedništvu

Crkva je neumorna u poticanju na skrb o potrebitima, pa tako i o starijim osobama. To čini kroz dokumente učiteljstva te konkretnim zauzimanjem bilo kroz pastoralne strukture, bilo kroz strukture Caritasa. U Hrvatskoj tako djeluju biskupijski domovi za starije i nemoćne svećenike, domovi za starije osobe pod upravom redovničkih zajednica, hospiciji i humanitarne katoličke udruge. Međutim, na tome ne treba stati, nego predano raditi na ispunjavanju želje pape Franje koji bi želio »Crkvu koja izaziva kulturu odbacivanja preobilnom radošću zagrljaja između starijih i mladih« (*Amoris laetitia*, 191), ali i pristupajući osmišljavanju duhovnosti starijih osoba, na što također poziva. Nastavljujući u svom djelovanju prošlogodišnji jubilej, suočavanje sa starenjem u kontekstu Crkve postaje prilika za rast u milosrđu i zajedništvu mladih i starijih.

Suočavanje u kontekstu društva – prilika za rast u čovječnosti i solidarnosti

Statistički podatci neumoljivo pokazuju stvarnost da je naša populacija sve malobrojnija i sve starija, među ostalim i zato što više ljudi umire nego što ih se rada. Činjenica da su, prema podatcima Ujedinjenih naroda, Hrvati jedna od pet najstarijih populacija u svijetu, oglašava zvono na uzbunu. Nastavak tih trendova vodi, kako zabrinuto tvrde neki od naših poznatih demografa, prema skorom urušavanju cijelog sustava, počevši od zdravstva, obrazovanja, rada i, napisljeku, mirovinskoga sustava. Iz te spoznaje i činjenice proizlazi dužnost svakom čovjeku iskazivati čovječnost i solidarnost radi nas samih, ali i radi budućih naraštaja. Trebamo to činiti na samom početku ljudskoga života, od začeća, ali i u svim etapama života, uključujući i onu posljednju, starost, kojom najčešće završava ljudski život. Trebamo učiniti sve što je u našoj moći da se svaki začeti ljudski život ima priliku roditi, ali i da svaki čovjek može dostojanstveno živjeti. To drugo danas je osobito ugroženo kad je riječ o starijim osobama. Zato nam u odnosu prema starijim osobama valja učiniti odlučne korake kako bi se nadišao pristup osobi obilježen diskriminacijom na temelju dobi. Na tom tragu treba razvijati gerijatriju i gerontologiju, kao i palijativnu skrb, te sprječavati ugrožavanje dostojanstva starijih, diskriminaciju i nasilje nad njima u svim pojavnim oblicima, uključujući i eutanaziju. Starije osobe imaju pravo na dostojanstven život, imaju pravo na život bez diskriminacije i nasilja. Oni su za nas puno učinili, na nama je da im uzvratimo odgovarajućom skrbi. No to nije samo pojedinačna odgovornost, nego i društvena. Osobito ističemo odgovornost države, ali i cijelokupnoga društva, uključujući vjerske zajednice, da se ojačaju (izvan)institucionalni oblici skrbi o starijima, osobito u sredinama koje su zahvaćene jakom depopulacijom i demografskim pražnjenjem.

Braćo i sestre!

Suočavanje sa starenjem te stvaranje uvjeta za dostojanstveno i aktivno starenje, u kontekstu suodgovornosti, zadaća je svih društvenih čimbenika. Pritom treba imati na umu da se, kako je govorio papa u miru Benedikt XVI., »humanost društva mjeri u odnosu prema starijima« (iz govora Zajednici sv. Egidija 12. 11. 2012.).

Neka nas u ispunjenju te zadaće prati zagovor svetih staraca Šimuna i Ane, koji su u svojoj starosti dočekali ispunjenje svojih snova i nadanja razdragano uvezši u ruke dijete Isusa kada su ga Josip i Marija donijeli na prikazanje u jeruzalemski Hram. Takvo ispunjenje snova i nadanja u prigodi Dana života želimo svim starijim osobama, ali i svima nama koji smo na putu prema toj etapi života. Neka nam je svima blagoslovjen Dan života 2017.!

Zagreb, o blagdanu sv. Andjele Merici, djevice, 27. siječnja 2017.

U ime Vijeća Hrvatske biskupske konfrenije za život i obitelj

Msgr. Mate Uzinić,
dubrovački biskup

i predsjednik Vijeća HBK-a za život i
obitelj

POSLANICA UZ TJEDAN SOLIDARNOSTI S CRKVOM I LJUDIMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Draga braćo i sestre u Kristu!

Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini obilježit ćeemo ove 2017. godine po 11. put. Tjedan je izrastao kao izraz želje mnogih vjernika i ljudi dobre volje u Hrvatskoj, a odlukom biskupa HBK uobličio ga je Hrvatski Caritas. Tjedan sa zahvalnošću prihvaćaju i prate Hrvati u Bosni i Hercegovini, ali i mnogi naši iseljenici diljem svijeta. Ovaj Tjedan postaje sve više znak molitvenog i duhovnog povezivanja, ali također, prema mogućnostima, i materijalnog pomaganja. Mnogi potrebiti zahvalni su za svaki primljeni dar, a posebno stari i nemoćni koji ne žele napustiti svoju domovinu Bosnu i Hercegovinu. Budimo i ove godine na treću korizmenu nedjelu povezani zajedničkom molitvom i uzajamnim pomaganjem!

Ove godine treća korizmena nedjelja pada na 19. ožujka, kada slavimo i Blagdan sv. Josipa. O svetom Josipu nema mnogo zapisa u Svetom pismu. Ne spominje se ni jedna njegova izgovorena riječ. Ipak, možemo reći kako je bio čovjek vjere, opisan posebno u događaju Isusova rođenja i njegova djetinjstva. Evangelje opisuje kako je poslušao anđeoski glas u snu, te se poslušno odazvao zahtjevu koji je stavljen pred njega; bio je radišan čovjek, stolar, te je zbog toga Isusa pratio glas „stolareva sina“. Josipov život prošao je kao i toliki životi ljudi prije i poslije njega koji se ničim nisu istaknuli u svojoj sredini i za svoga vremena.

Međutim, taj skromni muž koji je bio toliko blizak Isusu i Mariji, Kristovo Majci, intimni sudionik njihovih zemaljskih života i ostvarenja kojima su čovječanstvu otvorili vrata Neba, zasluguje svu našu vjerničku pozornost. On je uistinu posjedovao sve osobine koje mu Crkva i zajednica vjernika iskazuju u liturgiji i pučkim pobožnostima. On je zaručnik i zaštitnik Djevice, hranitelj Sina Božjeg, glava obitelji, pravedan, mudar, jak, čist, vjeran, poslušan, ogledalo strpljivosti, ures radnika, ures domaćeg života. Stoga nas ne čudi da njegov lik susrećemo u našim crkvama, na oltarima, u obiteljskim domovima i zazivamo ga kao zaštitnika djece, obitelji, radnika, izbjeglica, umirućih...

Ne čudi nas ni da ga je Hrvatski sabor još davne 1687. godine, dakle prije 330 godina, proglašio i zaštitnikom hrvatskog naroda.

Evangelje po sv. Ivanu spominje ga kao pravedna čovjeka (usp. Mt 1,19). Nema veće slave niti počasti koja bi se ovom čovjeku skromna podrijetla mogla pripisati. Jednostavan, siromašan, iskren, radišan čovjek, nedokučiva nutarnjeg života i duhovne snage, odazvao se Božjoj providnosti i postao suradnik djela spasenja prihvaćajući „uvjete“ za bračnu sreću, odgovornosti odgoja i obiteljskih tereta, nudeći i žrtvujući cijeloga sebe kako bi se ostvarilo djelo spasenja po Bogu i čovjeku kojemu je on po djelovanju Duha Svetoga nadjenuo ime Isus (usp. Mt 1,25), priznavši ga svojim zakonitim djetetom.

Sv. Josip bio je, dakle, vrlo predan i posvećen čovjek. Potpuno predan! Predan Djevici Mariji, predan Isusu, prihvaćajući sve terete, odgovornosti, rizike i opasnosti kojima je bila okružena sveta Obitelj. On je bio poslužitelj, radnik, žrtva iz sjene bez koje se mnoga velika djela našeg Spasitelja ne bi mogla dogoditi. Bez njega Marija ne bi imala zaštitu, mali Isus u betlehemskoj štali ne bi imao toplinu. Njihov bijeg u Egipat, skroman život mlade obitelji koja se u tudini prehranila zahvaljujući Josipovu radu, mjeseci šutljiva rada i skrivene patnje za domom, ali u isto vrijeme gledanje kako dječak Isus napreduje u dobi i mudrosti. Po životu i djelu svetog Josipa vidimo kako maleno i neznatno može postati vrlina bez premca. Ovdje je na djelu svjedočanstvo i prikaz jedne drugačije dimenzije vrijednosti čovjeka, one evandeske, koja nam se otkriva u Isusovim riječima u jedanaestom poglavљu Matejeva evangelja: „Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima.“ Evangelje naviješta novo Kraljevstvo, ono Nebesko, a objavljuje se onima koji su na ljestvici ljudskih vrijednosti nisko, tzv. malim, neznatnim ljudima!

Sveti Josip tako postaje model skromna čovjeka koji po predanju Bogu omogućuje da se ostvari djelo spasenja. Poručuje nam da je za ispunjen i dobar život dovoljno pouzdati se u Božji plan za svakoga od nas, pa i onda kada ga ne razumijemo! U ovim vremenima posvećenima natjecanju u stjecanju materijalih dobara, sebičnom egoizmu, koji nas otuđuje od zajedništva s našim bližnjima, ali i onima koji su nam bližnji po vjeri, tradiciji, duhu, povijesti, iskustvima - sveti nas Josip podsjeća da se ne trebamo stidjeti ako živimo skromno, od rada svojih ruku, ako nismo u prvim redovima, ako se ničim posebno ne ističemo. Upravo tim skromnim ali dostojanstvenim životom od rada, primjerom marljivosti, radišnosti i vjernosti Bogu, zajedništvom u nevoljama i teškim vremenima ostvaruje se i pokazuje da upravo ono „siromašno“ u očima ovoga svijeta ostaje zalogom općeg dobra, zajedništva i opstanka pojedinca i naroda, i pokazuje se kao najveće „bogatstvo“.

Po zagovoru i primjeru sv. Josipa podsjetimo se da smo sve što činimo pozvani činiti uvijek s malo više ljubavi. Stoga Vas, braćo i sestre, pozivam da i ove godine u Tjednu solidarnosti i zajedništva, a osobito u nedjelju, na Blagdan sv. Josipa, budemo duhovno bliski jedni drugima, da nas granice država ne razdvajaju, nego da nas naša katolička vjera i Crkva, u kojima stoljećima živimo, duhovno ujedine. Uz izraze zahvalnosti, neka nas sve blagoslovi dobri i milosrdni Bog po zagovoru sv. Josipa.

19. ožujka 2017.

+ Josip Mrzljak

mons. Josip Mrzljak
predsjednik Hrvatskog Caritasa

TISKOVNI URED HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Priopćenje Stalnoga Vijeća HBK

O NEDJELJI – DANU GOSPODNJEM

Europski savez za nedjelju (ESN), koji okuplja radničke sindikate, političke stranke, građanske udruge i kršćanska društva diljem Europske Unije, predložio je prije šest godina (2011.) da se na prvu nedjelju u ožujku potakne javnost poštivati nedjelju kao „dan počinka od rada, obiteljski dan okupljanja i druženja, dan kulturnih i socijalnih aktivnosti, te kao dan Gospodnjeg“ kada kršćani spominju i slave uspomenu na Kristovu pobjedu slavnoga Uskrsnuća. Hrvatski biskupi su prije dvadeset godina (1997.) uputili pastirsко pismo u kojem su progovorili o nedjelji kao danu Gospodnjem i danu blagdanskoga počinka. Komisija Hrvatske biskupske konferencije za „Pravdu i mir“ (Iustitia et pax) u više navrata (2000., 2004., 2012.) zalagala se za ozakonjenje neradne nedjelje u Hrvatskoj, za promicanje toga dana kao obiteljskog blagdana, te posebice kao liturgijskog dana okupljanja oko stola Gospodnjega kada vjernici slušaju Riječ Božju i slave svete Tajne spasenja.

Spominjući pastirsko pismo hrvatskih biskupa od prije dvadeset godina o nedjelji kao danu Gospodnjem i danu blagdanskoga počinka, Stalno Vijeće HBK podržava i „akciju Europskog saveza za nedjelju“. Potičemo zauzete Kristove vjernike laike, katolička društva i pokrete, te sve društvene institucije i udruge koji se zauzimaju za čovjeka i njegovo dostojanstvo, da svojim djelovanjem pridonesu očuvanju nedjelje u njezinom povijesnom značenju, kao neradnoga dana koji pruža prigodu za obiteljsko okupljanje. Razumljivo je da postoje službe u društvu kao npr. zdravstvene, sigurnosne, prometne i neke uslužne koje su od općeg i javnog interesa, pa ih je potrebno činiti nedjeljom i blagdanima. No, ima poslova i zaduženja koje se ne mora raditi u nedjelju. Tu prvenstveno mislimo na poslove u kojima su radnice i radnici, zbog slabosti hrvatske zakonske zaštite, „prisiljeni raditi bez nedjeljnog odmora“. Oni zbog toga nedjeljom ostaju izvan kruga svojih obitelji i svoje djece, dok je drugima to dan odmora. Nikakvo čudo što im zbog te očite diskriminacije „radna nedjelja“ donosi određenu prazninu i sumornost“.

U tom vidu upućujemo ovo kratko priopćenje javnosti i pozivamo sve ljudе dobre volje da se pridruže ovoj plemenitoj građanskoj, ljudskoj i kršćanskoj akciji solidarnosti za nedjelju. Ona je zadnjih godina poprimila i europske dimenzije pod nazivom „Europskog saveza za nedjelju“. Pozivamo stoga i hrvatska obavijesna sredstva da podrže inicijativu pokreta za slobodnu, obiteljsku i posebice humanu i kršćansku nedjelju koju zbog njezinoga temeljnoga značenja vjernici nazivaju „Danom Gospodnjim“.

Stalno vijeće HBK

Zagreb, 1. ožujka 2017.

TISKOVNI URED HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Zagreb, 21. travnja 2017.

PRIOPĆENJE SA SASTANKA MJEŠOVITE KOMISIJE HBK I SPC TEMA SASTANKA BILA JE „ODNOS NADBISKUPA STEPINCA PREMA SRPSKOJ PRAVOSLAVNOJ CRKVI OD 1941. DO 1945.”.

U Biskupskom dvoru u Požegi, 20. i 21. travnja 2017. održan je četvrti sastanak Mješovite komisije Hrvatske biskupske konferencije i Srpske Pravoslavne Crkve, čija je zadaća zajednički razmotriti lik kardinala Alojzija Stepinca prije, za vrijeme i nakon II. svjetskog rata. Tema sastanka bila je „Odnos nadbiskupa Stepinca prema Srpskoj Pravoslavnoj Crkvi od 1941. do 1945.”.

Na sastanku je sudjelovao i u ime Svetе Stolice predsjedao o. Bernardo Ardura, predsjednik Papinskog odbora za povijesne znanosti. U svojstvu predstavnika Hrvatske biskupske konferencije sudjelovali su zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, mostarsko-duvanjski biskup mons. Ratko Perić, požeški biskup mons. Antun Škvorčević, znanstveni savjetnici s Hrvatskog instituta za povijest dr. Jure Krišto i dr. Mario Jareb.

Kao predstavnici Srpske Pravoslavne Crkve sudjelovali su mitropolit zagrebačko-ljubljanski g. Porfirije Perić, mitropolit crnogorsko-primorski g. Amfilohije Radović, episkop bački g. Irinej Bulović, episkop slavonski g. Jovan Ćulibrk. Dr. Darko Tanasković, veleradnički stalni predstavnik Republike Srbije pri UNESCO-u, bio je spriječen sudjelovati u radu. Kao pozvani stručnjaci srpsko-pravoslavnog dijela Komisije na sastanku su sudjelovali dr. Radmila Radić, znanstvena savjetnica na Institutu za noviju povijest Srbije u Beogradu, dr. Ljubodrag Dimić, profesor na Filozofskom fakultetu u Beogradu i dr. Milan Koljanin, viši znanstveni suradnik na Institutu za suvremenu povijest u Beogradu.

Peti sastanak Mješovite komisije održat će se u Podgorici, 7. i 8. lipnja 2017. na temu „Nadbiskup Stepinac i komunistički progon od 1945. do 1960”.

TISKOVNI URED HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

PRIOPĆENJE S 54. ZASJEDANJA SABORA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

(Zagreb, 26. – 28. travnja 2017.)

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 54. po redu, održano je pod predsjedanjem predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića u Zagrebu od 26. do 28. travnja 2017. Na zasjedanju su uz članove HBK sudjelovali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico, predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine kardinal Vinko Puljić, predsjednik Slovenske biskupske konferencije, ljubljanski nadbiskup i metropolita Stanislav Zore, predsjednik Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda zrenjaninski biskup Ladislav Nemet, izaslanik Talijanske biskupske konferencije tršćanski biskup Giampaolo Crepaldi, subotički biskup Ivan Penzeš i srijemska biskup Đuro Gašparović.

Pozdravljujući na početku nazočne članove HBK i goste predsjednik HBK nadbiskup Puljić osvrnuo se na događaje od prošlog zasjedanja te ukratko predstavio glavne teme zasjedanja. Osrvnuvši se na simpozij povodom 50. obljetnice Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate izvan domovine, koji se održavao u isto vrijeme kad i zasjedanje, predsjednik HBK istaknuo je da treba reći Bogu hvala za dar vjere naših ljudi u tuđini, kao i za dar njihove ljubavi prema Crkvi i rodnoj grudi što su je očitovali okupljujući se u misijama i pastoralnim centrima diljem svijeta. Dodao je kako su svećenici, koji su dekretom svojih biskupa pošli djelovati među iseljenicima, ispisali svijetle stranice naše hrvatske povjesnice i povjesnice Katoličke Crkve. Predsjednik je pozdravio i novog generalnog tajnika HBK dr. Petra Palića, koji je prvi put u toj službi sudjelovao na plenarnom zasjedanju HBK.

Apostolski nuncij nadbiskup Alessandro D'Errico u svojem je govoru biskupima prenio posebni blagoslov i iskrene uskrsne čestitke Svetog Oca Franje i poglavara iz Državnoga Tajništva i Kongregacije za biskupe. Apostolski nuncij je u svom obraćanju biskupima istaknuo crkvene događaje na kojima je imao priliku sudjelovati, što pokazuje dinamizam vjere i institucija Katoličke Crkve u Hrvatskoj. Apostolski nuncij je izvjestio biskupe da završava njegovo poslanje u Hrvatskoj te da ga je Sveti Otac imenovao apostolskim nuncijem na Malti. Zahvalio je članovima HBK na suradnji tijekom svoga petogodišnjeg mandata. Predsjednik HBK uzvratio je zahvalom nunciju na njegovom služenju Crkvi u Hrvatskoj i na njegovoj prisutnosti na mnogim crkvenim događanjima u svim dijelovima naše Domovine. Istaknuo je njegovu aktivnost kako u Crkvi tako i u dijalogu s predstavnicima političkog života kao i s predstavnicima različitih vjerskih zajednica. Zaželio mu je puno uspjeha u njegovom dalnjem djelovanju na Malti, zemlji koja je u mnogočemu slična Hrvatskoj.

Gosti izaslanici iz pojedinih Biskupskih konferencija ukratko su prikazali djelovanje i izazove s kojima se susreće Katolička Crkva u njihovim državama.

U radnom dijelu biskupi su upoznati s pripremama za 10. susret hrvatske katoličke mladeži koji se pod gesлом „Krist, nada naša“ (usp. 1 Tim 1,1) održava u Vukovaru 29. i 30. travnja 2017. u organizaciji Ureda HBK za mlade i Đakovačko-osječke nadbiskupije. Prijavilo se više od 29 tisuća mlađih iz svih dijelova Hrvatske i Bosne i Hercegovine te hrvatskoga iseljeništva. Idući susret hrvatske katoličke mladeži održat će se 2020. u Zagrebu.

Biskupi su posebnu pozornost posvetili dokumentu „Dar svećeničkog zvanja“, odnosno temeljnim odredbama o svećeničkom odgoju i izobrazbi. Ovaj je dokument pripremila i sastavila Kongregacija za kler 2014., a odobrio papa Franjo u listopadu 2016. Na temelju ovoga dokumenta pristupit će se izradi nacionalnih odredbi o svećeničkom odgoju i obrazovanju.

Biskupi su dali podršku organizaciji Šestog socijalnog tjedna, koji će se održati od 4. do 12. studenoga 2017. u Splitu, na temu “Perspektive hrvatske demografije – rad i obitelj”.

Na zasjedanju su odobrene strateške smjernice i reforma Hrvatskog Caritasa, te je dosadašnjem ravnatelju Caritasa mons. Fabijanu Svalini produžen mandat na daljnje petogodišnje razdoblje.

Razmotreno je i pitanje ustroja i djelovanja Hrvatske katoličke mreže, a za v. d. ravnatelja HKM-a imenovan je mons. Fabijan Svalina.

Na zasjedanju su predsjednici Komisija, Vijeća i Odbora HBK podnijeli izvješća o radu tijela koja predvode.

Na kraju prvoga dana zasjedanja članovi HBK sudjelovali su na svečanom euharistijskom slavlju povodom 50. obljetnice utemeljenja Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu koje je u zagrebačkoj pravostolnici predvodio kardinal Josip Bozanić. U koncelebraciji je bio veliki broj svećenika koji djeluju među hrvatskim vjernicima diljem svijeta.

Biskupi su osobito izrazili blizinu i solidarnost s Crkvom i narodom u BiH. Izražena je potreba za snažnijim povezivanjem dviju Biskupskih konferencija na različitim područjima, napose karitativnom i katehetskom.

Susret članova HBK s redovničkim provincialima bit će upriličen 19. lipnja 2017., a 55. redovito zasjedanje Sabora HBK održat će se od 10. do 12. listopada 2017. u Zagrebu.

Tajništvo HBK

III.

POREČKA I PULSKA BISKUPIJA

SUSRET SVEĆENIKA U PAZINU

Poreč, 14. veljače 2017.
Prot.: 114/2017.

Predmet: Susret svećenika, redovnika i redovnica u Pazinu, poziv

U ponedjeljak, 20. veljače 2017. godine s početkom u 10,00 sati, održat će se u Pazinskom kolegiju redoviti sastanak svećenika, redovnika i redovnica.

Predavanje na temu: **Problematika suvremene obitelji – Obitelj kao subjekt župnog pastoralna** održat će **vlč. dr. Josip Bošnjaković** iz Osijeka.

Isti će predavač dan ranije, u nedjelju 19. veljače 2017. godine s početkom u 16,00 sati, također u Pazinskom kolegiju održati obiteljsku tribinu na temu **Uloga oca i majke u jačanju obiteljske zajednice.**

Tečaj za župne animatore

I ove godine s početkom Korizme nastavljamo ciklus predavanja i susreta u Pazinskom kolegiju za sve župne animatore koji to već jesu u svojim župama, ili za one koji bi to htjeli postati. Velika je blagodat imati u župi suradnike koji će zajedno sa svećenicima raditi na širenju Kraljevstva Božjega.

Stoga Vas molimo da obavijestite Vaše župne animatore da će se i ove godine održati slični susreti u Pazinskom kolegiju. Šaljemo Vam i Prijavnici za nove župne animatore, ako želite prijaviti i nove buduće animatore.

Ove godine organiziramo tri susreta:

3. ožujka 2017. – (Prvi dio) zajedno sa školskim vjeroučiteljima.

Tema: **Apostolska administratura u Pazinu i ujedinjenje Istarske Crkve**

Predavač: **vlč. mr. Maksimiljan Buždon** iz Pule.

11. ožujka 2017.

Tema: **Blaženi Miroslav Bulešić kao župnik i dušobrižnik**

Predavač: **vlč. mr. Ilija Jakovljević** iz Fažane.

25. ožujka 2017.

Tema: **Duhovni život prvih kršćana**

Predavač: **vlč. Luka Pranjić** iz Novigrada.

Susreti započinje u 9,30 sati i traju do 12,30 ili 13,00 sati.

Uz pozdrav i svako dobro od Gospodina!

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

Biskupija Porečka i Pulsko – Katehetski ured

Dobrilin trg 3, 52440 POREČ

Tel. (052) 429 – 030, fax. (052) 451 785

katehetski@ppb.hr

PRIJAVNICA ZA TEČAJ ŽUPNIH ANIMATORA

Ime i prezime: .....

Datum rođenja: .....

Adresa: .....

Tel.: .....

Mob.: .....

e-mail: .....

Župa: .....

Mišljenje i preporuka župnika:

.....

.....

.....

Župnik:

VIJEĆE ZA LITURGIJU I CRKVENU GLAZBU

HODOČAŠĆE SV. JOSIPU I BL. ALOJZIJI STEPINCU

Poreč, 15. veljače 2017.

Svim župnicima biskupije Porečke i Puliske

Velečasni gospodine župniče,

Vijeće za liturgiju i crkvenu glazbu Biskupije Porečke i Puliske i ove godine organizira za članove župnih zborova u subotu, 18. ožujka 2017. hodočašće u Nacionalno svetište sv. Josipa u Karlovcu i bl. Alojziju Stepincu u zagrebačku katedralu.

Program hodočašća:

06,00 sati	polazak autobusima iz središta dekanata
oko 10,00 sati	dolazak u Nacionalno svetište sv. Josipa u Karlovcu
10,30 sati	pobožnost sv. Josipu
11,00 sati	sv. Misa koju će predvoditi mons. Dražen Kutleša, biskup
12,00 – 13,30 sati	objed (ponijeti sa sobom; blizu svetišta nema trgovine! za svećenike ćemo organizirati zajednički objed)
13,30 sati	polazak iz Karlovcu za Zagreb
14,30 sati	posjet zagrebačkoj katedrali i pobožnost bl. Alojziju Stepincu
15,30 – 17,30 sati	slobodno vrijeme
17,30 sati	polazak iz Zagreba
oko 21,30 sati	povratak na mjesto polazišta - u središte dekanata

Organizaciju prijevoza za cijelo područje Biskupije preuzima Vijeće. Troškove prijevoza za članove župnih zborova dijele župa i Biskupija. Troškovi koje snosi župa su 70,00 kn po osobi.

Na hodočašće mogu ići u organizaciji prijevoza Vijeća i oni koji nisu članovi župnih zborova uz uplatu cjelokupnih troškova prijevoza u iznosu od 120,00 kn po osobi.

Sudionike hodočašća treba prijaviti pismeno najkasnije do ponedjeljka, 13. ožujka 2017. na broj faxa Biskupije (451 785) ili e-mail: buuk@ppb.hr. Do tog datuma treba i izvršiti upлатu za putne troškove. Uplatu izvršiti na: BISKUPIJA POREČKA I PULSKA, Dobrilina 1, POREČ; IBAN: HR11 234 000 915 104 788 90.

Povjeravajući ovo hodočašće sv. Josipu zaštitniku Crkve i bl. Alojziju, zahvaljujemo Vam na sudjelovanju i organizaciji ovog hodočašća.

Uz pozdrav i poštovanje!

Milan Zgrablić, pročelnik

KORIZMENA DUHOVNA OBNOVA U PAZINU

Poreč, 22. veljače 2017.
Prot.: 123/2017.

Predmet: Susret svećenika, redovnika i redovnica u Pazinu, poziv

Velečasni gospodine!

Velečasni oče!

Časne sestre!

U ponedjeljak, 6. ožujka 2017. godine s početkom u 10,00 sati, održat će se u Pazinskom kolegiju korizmena duhovna obnova za svećenike, redovnike i redovnice.

Duhovnu obnovu vodit će o. Josip Vlašić, franjevac iz Pazina. Nakon razmatranja biti će kratko pokorničko bogoslužje i mogućnost za pojedinačne isповijedi.

U 12,00 sati bit će zajednički objed u Kolegiju, a misa za žrtve totalitarnih režima održat će se u crkvi blaženog Alojzija Stepinca u Škropetima s početkom u 14,00 sati.

Uz pozdrav i svako dobro od Gospodina!

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

Poreč, 30. ožujka 2017.
Prot.: 231/2017.

VELIKI ČETVRTAK

Svim dijecezanskim i redovničkim svećenicima

Velečasni gospodine!

Velečasni oče!

Pozivamo sve naše svećenike, redovnike i bogoslove da na **Veliki četvrtak, 13. travnja 2017. godine** sudjeluju na **Misi posvete ulja u porečkoj katedrali u 10 sati**.

Za misu treba ponijeti albu i štolu bijele boje. Oblačenje će biti u starom Episkopiju. Nakon svete mise uzet ćeće „sveta ulja“ za svoje župe.

Na kraju slavlja svi su pozvani na agape u prostorijama Ordinarijata.

Neka Vam Uskrstli podari obilje snage u nesebičnom služenju Bogu i ljudima!

Sretan Uskrs!

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

Poreč, 30. ožujka 2017.
Prot.:232/2017.

VELIKI PETAK

Svim dijecezanskim i redovničkim svećenicima

Velečasni gospodine!

Velečasni oče!

Veliki petak - milostinja za Svetu Zemlju. Na Veliki petak se u katoličkom svijetu skupljaju milodari za potrebe očuvanja svetih mjesta u Svetoj Zemlji. Molimo Vas da na **Veliki petak, 14. travnja 2017. godine** pozovete vjernike da kod ljubljenja križa ili, nakon obreda, kod „Božjeg groba“ daju svoj dar za pomoć kršćanima u Svetoj Zemlji.

Potičemo sve svećenike da vjernike upozorite i na održavanje **posta i nemrsa**. Osobito treba protumačiti smisao i posta i nemrsa.

Neka Vam Uskrslji podari obilje snage u nesebičnom služenju Bogu i ljudima!
Sretan Uskrs!

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

Poreč, 30. ožujka 2017.
Prot.:233/2017.

BISKUPOVA USKRSNA PORUKA

Svim dijecezanskim i redovničkim svećenicima

Velečasni gospodine!

Velečasni oče!

Uskrs – najveći kršćanski blagdan. Mons. Dražen Kutleša, porečki i pulski biskup uputio je uskrsnu čestitku svim svećenicima, redovnicama, redovnicima, bogoslovima i svim vjernicima Po-rečke i Pulske biskupije, kao i svim ljudima dobre volje.

Dostavljamo Vam Poruku. Molimo Vaas da je na svim misama na Uskrs pročitate vjernicima.
Neka Vam Uskrslji podari obilje snage u nesebičnom služenju Bogu i ljudima!
Sretan Uskrs!

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

Poreč, 30. ožujka 2017.
Prot.: 234/2017.

ZA REKOLEKCIJU 3. travnja 2017.

Uskrsne isповijedi. Omogućimo svojim vjernicima da osobito po sakramantu pomirenja dožive milosrdnog Oca koji je velikodušan u praštanju. Dogovorimo se za uskrsne isповijedi po svim župama.

Veliki četvrtak – Pozivamo sve naše svećenike, redovnike i bogoslove da na Veliki četvrtak, **13. travnja 2017. godine** sudjeluju na **Misi posvete ulja u porečkoj katedrali u 10 sati**. Za misu treba ponijeti albu i štolu bijele boje. Oblaćenje će biti u starom Episkopiju. Nakon svete mise uzet će „sveta ulja“ za svoje župe. Na kraju slavlja svi su pozvani na agape u Biskupskom ordinarijatu.

Veliki petak - milostinja za Svetu Zemlju. Na Veliki petak se u katoličkom svijetu skupljaju milodari za potrebe očuvanja svetih mjesta u Svetoj Zemlji. Neka svećenici na Veliki petak, 14. travnja 2017. godine pozovu vjernike da tog dana (kod ljubljenja križa ili, nakon obreda, kod „Božjeg groba“) daju svoj dar za pomoć kršćanima u Svetoj Zemlji.

Potičemo sve svećenike da vjernike upozore i na održavanje posta i nemrsa. Osobito treba protumačiti smisao i posta i nemrsa.

Uskrs – najveći kršćanski blagdan. Mons. Dražen Kutleša, porečki i pulski biskup uputio je uskrsnu čestitku svim svećenicima, redovnicama, redovnicima, bogoslovima i svim vjernicima Porečke i Pulsko biskupije, kao i svim ljudima dobre volje.

Dostavljamo Vam Poruku. Molimo Vaas da je na svim misama na Uskrs pročitate vjernicima.

Susret svećenika u Pazinu. U ovoj godini obilježit ćemo više značajnih obljetnica za Porečku i Pulsku biskupiju:

1. Uspostava Pazinske administrature – 70. obljetnica
2. Ujedinjenje Istarske Crkve – 40. obljetnica
3. Mučeništvo blaženog Miroslava Bulešića – 70. obljetnica

Stoga će se na susretima u Pazinu ove godine govoriti o slijedećim temama:

Lik i djelo biskupa Dragutina Nežića i obljetnica ujedinjenja Istarske Crkve

Pastoralni rad biskupa Dragutina Nežića

Biskup Nežić i svećenička staleška udruženja s osrvtom na istarsko Društvo sv. Ćirila i Metoda

Uspostava Apostolske administrature u Pazinu (crkvene i vjerske prilike)

Bule Locum beati Petri (1828.) i Prioribus saeculi (1977.) – značenje i posljedice za Crkvu u Istri

Prvi redoviti susret za svećenike, redovnike i redovnice održat će se u Pazinskom kolegiju u pondjeljak, 24. travnja 2017. godine. Tema susreta biti će: **Pastoralni rad biskupa Dragutina Nežića**. Predavač će biti **mons. Ivan Milovan, biskup u miru**.

Susret hrvatske katoličke mladeži održat će se u subotu, 29. travnja i u nedjelju, 30. travnja 2017. godine u Vukovaru. Iz naše Biskupije prijavljeno je 580 mladih.

Dekanska vizitacija – Svake godine dekan trebaju u svim župama svoga dekanata obaviti dekansku vizitaciju, osim one godine, kad se u dotičnom dekanatu obavlja Kanonska vizitacija. Izvješće su dužni dostaviti Ordinarijatu.

Biskupijsko priznanje. Pozivamo sve svećenike da i za ovu godinu predlože po jednog kandidata iz dekanata za Biskupijsko priznanje. Neka to bude osoba koja se ističe svojim zalaganjem, požrtvovnošću i ljubavlju za dobro i napredak mjesne Crkve. Župnik neka pismeno obrazloži zašto se ta osoba predlaže, a dekan neka dostavi Ordinarijatu do kraja lipnja 2017. godine. Podjela priznanja biti će 21. studenoga 2017. godine na blagdan svetog Mavra, zaštitnika Poreča i Porečke biskupije.

Poreč, 11. travnja 2017.
Prot.: 285/2017.

SUSRET SVEĆENIKA, REDOVNIKA I REDOVNICA U PAZINU

Velečasni gospodine!

Velečasni oče!

Časne sestre!

U ponedjeljak, **24. travnja 2017. godine s početkom u 10,00 sati**, održat će se u Pazinskom kolegiju redoviti sastanak za svećenike, redovnike i redovnice.

Tema ovogodišnjih susreta u Pazinu biti će: **Lik i djelo biskupa Dragutina Nežića i obljetnica ujedinjenja Istarske crkve**. Tijekom godine predviđena su četiri predavanja.

Prvo predavanje na temu: **Pastoralni rad biskupa Dragutina Nežića** održat će **mons. Ivan Milovan, biskup u miru**.

Uz pozdrav i svako dobro od Gospodina!

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

RAZRJEŠENJA I PREMJEŠTAJI SVEĆENIKA

Vlč. Anto Stjepanović razrješuje se župnikom župa Gologorica, Paz, Pazinski Novaki i Krbune.

Vlč. Vladimir Brizić imenuje se upraviteljem župa Gologorica, Paz, Pazinski Novaki i Krbune.

IV.

**VAŽNIJI DOGAĐAJI I VIJESTI IZ ŽIVOTA
BISKUPIJE**

DAN POSVEĆENOOG ŽIVOTA U PULI

Središnja proslava blagdana Svijećnice i Dana posvećenog života za Porečku i Pulsku biskupiju održana je u četvrtak, 2. veljače navečer, u pulskom Franjevačkom samostanu sv. Franje Asiškog. Misno slavlje predvodio je porečki i pulski ordinarij mons. Dražen Kutleša uz koncelebraciju pulskih redovnika te nekolicine svećenika. Tijekom misnog slavlja okupljeni redovnici i redovnice izrekli su obnovu redovičkih zavjeta. Misno slavlje započelo je blagoslovom svijeća u klaustru samostana, a potom su vjernici sa upaljenim svijećama, u procesiji, predvođeni klerom, ušli u crkvu.

Mons. Kutleša je na početku prigodne homilije istaknuo da se na blagdan Svijećnice i na Dan osoba posvećenog života želi moliti za sve redovnike i redovnice koji su doista sol zemlje. Kada je Crkva bila u najvećim krizama iz redova redovnika su se javljali duhovni velikani koji su znali u pravom trenutku plivati protiv struje i navještati Istinu. Biskup je iznio podatak Kongregacije za kler prema kojem se je od 2000. godine do danas broj redovnica u svijetu smanjio za 13%, što je pokazatelj ozbiljne krize duhovnih zvanja u današnjem vremenu.

U dalnjem promišljanju biskup je pojasnio kako riječi koje je starac Šimun uputio Blaženoj Djevici Mariji, „da će Isus Krist biti na propast mnogima“, svatko od nas, kao i svaki redovnik, može interpretirati u svome životu. Naime, pred licem Božjim svatko će pokazati ono za čime mu je kroz život srce težilo, dobro ili зло.

Danas je redovništvo pred mnogim izazovima: mentalitet suvremenog društva nameće ideal samostalnosti i slobode, to narušava redovnički život koji treba biti u zajednici, u samoci, u tišini i samozatajnosti. Drugi razlog krize redovničkih zvanja je sekularizacija koja prodire u i među osobe posvećenog života. Naime, u samostanima se često ne priča o duhovnim stvarima, već se, sukladno mentalitetom društva, želi biti zapaženo po nečemu drugome a ne po duhovnosti i uronjenosti u susret s Gospodinom. Treći razlog krize zvanja jest nevjernost onoj duhovnosti koju su utemeljitelji ostavili svojim nasljednicima, kao kamen temeljac duhovnosti koju trebaju živjeti. Potrebno je, citira je biskup papu Franju i papu Benedikta XVI., da se redovnici vrate svojim korijenima, svojoj izvornoj duhovnosti, te da budu doista ona sol zemlje koja će ljudima pokazati pravi put, pa i kada to znači ići protiv struje, protiv vladajućeg mentaliteta. Ako tako učine neće biti, kao što je rekao starac Šimun, „na propast mnogima“. Redovnici su, u današnjem, često izopačenom svijetu, pozvani biti oni koji će pružiti ruku posrnulima te im tako biti na uzdignuće, i

pomoći ljudima da izađu iz svojih padova. Redovnici i redovnice trebaju danas u prvom redu pokazivati ljudima kojim putem da idu, usmjeravati ih na pravi put, a ne im laskati i povlađivati u njihovim greškama. Druga simbolika soli je svojstvo konzerviranja, tako i redovnici trebaju u sadašnjosti pozivati na one vrednote na koje je Crkva pozivala i sačuvala ih kroz povijest. Biskup je okupljene redovnike pozvao da budu svjesni svoje odgovornosti, jer oni trebaju biti proroci u svijetu, biti oni koji će govoriti i kada svi drugi zataje, ako treba i poput onih proroka koji su bili proganjani i ismijavani, no koji su, iako se činilo uzaludno, ipak upozoravali na Istinu.

Biskup je pozvao okupljene vjernike da mole za redovnike i nova duhovna zvana, jer postojanje zvana je veliki pokazatelj duhovnog života župe i biskupije, odaje koliko se moli i koliko se živi vjerski život. Stoga se svi, biskupi, svećenici, redovnici, redovnice i vjernici laici trebamo zapitati što trebamo učiniti, u današnjem vremenu promjena, da budemo ono na što smo pozvani. Jer možda ponekad i mi svećenici, redovnici i redovnice želimo biti sve samo ne ono za što smo pozvani. Zato se trebamo nadahnuti na svojim izvorima, na svojim utemeljiteljima i pogledati kako su oni pročitali znakove vremena u susretu s Gospodinom, zaključio je biskup.

Nakon Euharistijskog slavlja dijecezanski povjerenik za osobe posvećenog života, o. Đuro Hontić predvodio je obnovu redovičkih zavjeta. On je prije završnog blagoslova, uz prigodne zahvale izrekao kratko promišljanje o redovništvu danas. Redovnički je život dar onima koje Bog poziva na sudioništvo u milosti, u Božanskom životu i nasljedovanju Isusa Krista u svom svakodnevnom životu na korist Crkve i društva općenito.

Upravo je ovom današnjem sekulariziranim, raskršćanjenom društvu potrebno takvo svjedočenje, jer u svijetu vlada mržnja, nasilje, egoizam, trka za materijalnim bogaćenjem i egocentrično iskoristavanje vlastitog, ali i tuđeg života, što je posljedica velike bezobzirnosti prema svim ljudima. Posvećeni život upravo ima tu zadaću - svjedočiti da nam Bog daje mogućnost i ljepotu života darujući vlastiti život Bogu i služeći ljudima prosvjetljeni evanđeoskim svjetлом i hranjeni sakramentalnim životom.

Zvanje je danas teže ostvariti nego u prošlosti. Nekada je kršćanski životni kontekst poticao redovička zvana. Sada se živi u posve drugaćijem, sekulariziranom svijetu i mladima je za odluku potrebno mnogo veće junaštvo.

O. Đuro Hontić je zahvalio Biskupu na predvođenju misnog slavlja i upućenoj homiliji te nastavio, „preporučamo se u Vaše molitve i u ime svih osoba

posvećenog života obećanjem da čemo nastaviti moliti za Vas i za Crkvu u Porečkoj i Pulskoj biskupiji, i u cijelom svijetu“.

GODIŠNJA VIZITACIJA ZAVODA SVETOG JERONIMA U RIMU

Rim, (IKA) - Redovita godišnja vizitacija Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima obavljena je od 13. do 16. veljače. Za tekuću akademsku godinu 2016./2017. vizitaciju je obavio porečki i pulski biskup Dražen Kutleša, predsjednik Biskupskega povjerenstva za Zavod sv. Jeronima. Mons. Kutleša razgovarao je s poglavarima, djelatnicima i svećenicima studentima, proučio cijelokupno duhovno i materijalno stanje Zavoda te obišao sve zavodske zgrade.

Posljednjega dana vizitacije biskup Kutleša predvodio je u zavodskoj kapelici euharistijsko slavlje u koncelebraciji s poglavarima i svećenicima studentima. U homiliji istaknuo je kako evanđelje dana o Petrovoj vjeroispovijesti kod Cezareje Filipove ima osobito značenje za pitomce Zavoda kojima će, nakon završenih studija, biti povjerene službe u njihovim mjesnim Crkvama, primjerice u svećeničkom odgoju ili na fakultetu. Isus s apostolima dolazi u okolicu Cezareje Filipove. Mjesto nije slučajno odabrano, objasnio je biskup Kutleša: tu su se nalazila razna poganska svetišta, gradom je dominirao hram posvećen caru, a u blizini nalazio se izvor rijeke Jordana. Upravo u takvoj okolini Isus postavlja apostolima pitanje o svom identitetu.

Apostoli najprije ponavljaju ono što narod govori; no, Isus želi znati što oni osobno misle o Njemu. Petar, odgovarajući u ime svih, ispovijeda da je Isus – Pomazanik Božji, Krist. Ova vjeroispovijest, naglasio je mons. Kutleša, temelj je čitavoga svećeničkog života i djelovanja: Svećenik nema nikoga drugog osim Isusa Krista, i ljudima ne može dati ništa drugo

doli Isusa Krista. Na kraju je biskup Kutleša potaknuo pitomce Zavoda da na Kristu utemelje svoj sadašnji studij i svoje buduće djelovanje.

Vizitacija je zaključena zajedničkim susretom svih članova Zavoda s biskupom vizitatorom. Na početku susreta rektor preč. Božo Radoš iznio je ukratko statistiku Zavoda. U ovoj akademskoj godini u Zavodu, uz rektora i vicerektora, borave 23 svećenika studenta. Studiraju na osam papinskih crkvenih (sve) učilišta: Gregoriana 6, Sveti Križ 6, Papinski institut Ivan Pavao II. – brak i obitelj 3, Atenej sv. Anzelma 2, Alfonzijanska akademija 1, Augustinianum 1, Biblicum 1, Lateran 1, Papinski institut za crkvenu glazbu 1, Salesiana 1. Studiraju: crkveno pravo 5, svećenička formacija 3, teologija braka i obitelji 3, liturgika 2, crkvena glazba 1, dogmatika 1, društvene komunikacije 1, filozofija 1, fundamentalna teologija 1, moralna teologija 1, patrologija 1, pastoralna teologija 1, psihologija 1, Sveti pismo 1. Svećenici studenti potječu iz hrvatskih (nad)biskupija: Đakovo-Osijek 3, Vrhbosna 3, Zagreb 3, Poreč i Pula 2, Požega 2, Rijeka 2, Split-Makarska 2, Zadar 2, Banja Luka 1, Dubrovnik 1, Kotor 1, Krk 1.

Zatim je biskup Kutleša u zaključnom osvrtu na vizitaciju iznio svoje dojmove i uputio poticaje studentima i poglavarima. Također je iskoristio prigodu da zahvali svima koji se trude oko funkciranja Zavoda. Susret je završio razgovorom u kojoj su se biskup Kutleša i svećenici studenti dotakli pojedinih pitanja vezanih uz studij i život u Zavodu.

PEPELNICA U POREČU

Misno slavlje o blagdanu Pepelnice, 1. ožujka 2017. godine, porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša predvodio je u porečkoj prvostolnici.

U prigodnoj homiliji, spominjući dnevno evanđelje, biskup je istaknuo važnost težnje za nebeskom nagradom, a ne ovozemaljskom, bilo u materijalnom ili nekom drugom obliku. Tu nebesku nagradu postiže

se napose na tri načina, što je ujedno i preporuka za duhovni hod kroz korizmu: milostinjom, dakle djele milosrđa, zatim molitvom i postom. Milostinja ne mora nužno biti materijalna, veoma su važna i duhovna djela milosrđa. No, ako se pomaže drugima zbog osobne promocije, ili jer to jednostavno spada u opis radnog mjesta, to nisu djela milosrđa. Jedino je pravo djelo milosrđa ono koje se čini iz ljubavi prema

bližnjemu. Molitva je valjana samo ako je iskrena, te izrečena u poniznosti i osami, a ne javna te kao takva sredstvo eksponiranja. Mi obično volimo ponizne i samozatajne ljude, znajmo i mi biti takvi. Govoreći o postu biskup je naglasio kakao se u narodu korizma poistovjećuje s postom, no Isus ju stavlja na zadnje mjesto. Post, osim što djeluje fiziološki revitalizirajuće na organizam, napose u današnjem vremenu kada čovjek konzumira više nego što mu je potrebno, istovremeno jača našu snagu volje kada je u pitanju odricanje od nečega što predstavlja zadovoljstvo, jača našu sposobnost kontroliranja tog prirodnog nagona.

Isus nas poziva, kada postimo, da znamo misliti i na druge, post okrenut samo prema sebi nije pravi post, jer molitva i post bez djela milosrđa nemaju puno koristi.

Biskup je pozvao okupljene vjernike da obilježe korizmu djelima milosrđa prema svojim bližnjima, pozvao ih je na smisleni post kojim ćemo ujedno učiniti nešto i za nekoga drugoga. Znajmo biti ponizni i pobožni ljudi i da ta naša pokora urodi time da možemo biti bolji ljudi, ne oni koji pokazuju čega su se odrekli, već da budemo oni koji u osami svoje sobe mole i poste u tajnosti, naglasio je mons. Kutleša.

VOLIO JE BITI ŽUPNIK

U subotu, 11. ožujka 2017. godine u Pazinu je održan drugi u nizu korizmenih susreta za župne animatore Porečke i Pulske biskupije. Predavanje „Blaženi Miroslav Bulešić kao župnik i dušobrižnik“ održao je vicepostulator kauze za kanonizaciju bl. Miroslava Bulešića vlč. Ilija Jakovljević. Na početku su okupljeni pogledali kratki dokumentarni film o životu i mučeništvu bl. Miroslava Bulešića.

Predavač je u uvodnom dijelu podsjetio kako se ove godine navršava 70. obljetnica mučeništva bl. Miroslava Bulešića. Predočio je okupljenima teške povjesne ratne okolnosti u kojima je bl. Miroslav započeo i vršio svoju pastoralnu službu, te kako se gorljivo i praktično zalagao za buđenje vjerskog života u povjerenim mu župama, njegujući izvanrednom ljudskošću i požrtvovnošću sve aspekte pastoralnog djelovanja: duhovni, liturgijski, karitativni i sakramentalni.

Nakon ređenja za svećenika i proslave mlade mise u travnju 1943., ne mogavši se vratiti u Rim, Bulešić je imenovan upraviteljem župe Baderna, 1. studenog 1943. godine gdje ostaje do jeseni 1945. Ondje je proživio strahote ratnog vihora. U Baderni ga je dočekala, kako je sam zapisao, „pustoš“: od 1500 stanovnika na misu je dolazilo 15 do 20 osoba. Izašao je ususret ljudima. Čim je došao krenuo ih je upoznavati u njihovim domovima, i njegova su pastoralna nastojanja dala ploda. Miroslav se kao pastir brinuo za svoje stado na jedan izvanredan način. Djelovanje svećenika u vrijeme drugog svjetskog rata i porača bilo je pravo misijsko poslanje. Papa Franjo danas upravo govori kako se potrebno vratiti misijskom načinu pastoralnog djelovanja. Ne čekati da pojedinac dođe u Crkvu, da traži navještaj, već ići ususret pojedincu. Miroslav ide ususret pojedincu, on njemu donosi Božju riječ, naglasio je predavač.

Vlč. Jakovljević je ispričao jednu zgodu iz toga vremena: osim Badernom upravljao je i župom Sveti Ivan od Šterne. Na Tijelovsku procesiju 1944. godine u Svetom Ivanu od Šterne malobrojnom zboru priključila se čitava jedna postrojba partizana, pobožnih ljudi iz Dalmacije. Jedan je vojnik zamolio vlč. Miroslava da mu pokloni neki molitvenik. Dao mu je Dobrilin „Oče budi volja tvoja“. Taj je vojnik kasnije svjedočio o Bulešićevoj izvrsnosti.

U Baderni je bl. Miroslav zapisao o svom djelovanju: „narod koji ne zna moliti, koji vrlo malo pozna našu vjeru. Prava nesreća. Jednostavno sam klonuo. Htio sam otici. Preuzvišeni je uporno tražio da se dadem na posao i ja sam to učinio: sad idem, kao misionar, od kuće do kuće da pohodim ljudе i pozovem ih u crkvu, da ih potaknem, da ih poučim...“ Obilazi vjernike i potiče ih na svete sakramente. Iako je ratno stanje, vlč. Miroslav osniva zbor u Baderni, ali i Svetom Ivanu od Šterne. Pokušava biti dobar otac svima. Ta njegova ljubav bit će prepoznata u župi i ubrzo će se dogoditi duhovni preporod župe. Međutim, odmah će se naći na udaru bezbožnog komunističkog režima.

Predavač je naglasio i strašnu realnost ranjenih obitelji u tome ratnome vihoru: „Obitelji su bile izranjene: ratovima, oduzimanjem hrane, a neke su ostale bez svojih voljenih. Veliku traumu na obitelj će ostaviti novi bezbožni komunistički sustav koji se sve više nametao. Jedinu utjehu nade nudila je Crkva, međutim ta ista stoljetna čuvarica vjere i kulture se odjednom našla na udaru bezbožnog režima. Nije bilo lako ljudima, kako se odreći stoljetne vjere, te prihvati nove ideje koje se kose s čovjekovom savjeti i stoljetnom praksom. Nije bilo lako, kako ne biti obilježen, prozvan od komunističke ideologije, a s druge strane živjeti svoju vjeru.“, istaknuo je vlč. Jakovljević.

U Kanfanar je vlč. Miroslav Bulešić stigao u jesen 1945. godine. Došao je u veliku župu, u napose tešku situaciju. Prethodni župnik Marko Zelko bio je godinu ranije lažno optužen i obješen na središnjem mjesnom trgu. Tek nakon tri dana biskupu Radossiju dopušteno je da ga skine i ukopa tijelo. U tim teškim okolnostima Bulešić se dao na obnovu zapuštenog vjerskog života u župi: počeo je okupljati mlade i nastojao ih sačuvati od nemoralja, za što je bio trn u oku vlastima, obilazio je bolesnike, posvetio se katehizaciji djece, a njegov karitativen duh napose je vidljiv iz odnosa prema siromasima. Vidjevši siromaha u dronjicima koji je došao zamoliti nešto za jelo, darovao mu je svoju košulju, iako ih je i sam imao tek možda dvije, rekao je predavač. U Kanfanaru je organizirao misije, od 30. ožujka do 7. travnja 1946. godine u sklopu kojih je poveo procesiju do nekoliko kilometara udaljenog Barata i nosio je, simbolično, veliki drveni križ. Te su misije okupile više od 2000 vjernika. Obzirom da je bio posvećen Gospoj Fatimskoj, posebno je njegovao marijanske pobožnosti u župama u kojima je djelovao.

Kakav svećenik treba biti, vlč. Bulešić je rekao u propovjedi na mladoj misi vlč. Ratka Udovičića u Sv. Petru u Šumi: „Svećenik i danas prolazi kroz te ruševine čovječanstva „blagoslivljući i čineći dobro“, stavljajući melem na rane jadnog čovjeka na umoru radi mržnje i stavljajući mu na takvu bol lijek ljubavi, bratski tare suze žalosnima, prisvaja sebi jade i poteškoće vjernika, podiže svojom mukom padnika [grešnika] propaloga. Dijeli svima život, koji propovijeda, i svi-

ma kažiprstom kaže nebo, gdje je naša svrha, kopa u utvrđnutim [otvrdnutim] srcima da nađe dušu, koju ljudi hoće zamoriti u sebi, svima propovijeda vjeru u Boga, u Krista, bez kojeg nema spasenja.... – Eto vam mladića: koji je svećenik, da žrtvuje za svoje grijehu i za grijehu naroda, eto vam učitelja, koji naučava pravi put poštenja i jedinog spasenja, koji rasvjetljava pameti koje se nalaze u tami i zabludi, koji svima usuđiva [usađuje] riječima i primjerom ljubav do Boga i do bližnjega, eto vam pastira koji vraća svoje ovčice...“

Uz izuzeto intenzivnu praktičnu pastoralnu aktivnost, vlč. Miroslav je uvijek imao dobre propovjedi, pune ljubavi i milosrđa: „nastoji u propovijedima ljude podučiti vjerskim osnovama, biti konkretan. „Sretnog li dana za me, sretnog li dana za sve vas, vjernici predragi, kada smo bili primljeni u sv. Crkvu, da postanemo sinovi Božji, dionici Kraljevstva Nebeskog. Uzaludan bi bio naš život, uzaludna naša djela, naše trpljenje, naše veselje, da nemamo vjere. Blago nama, braćo, koji imamo živu vjeru...“

Zbog čega je fama sanctitatis od samog početka postojala o vlč. Miroslavu? Upravo zbog življenja tjelesnih djela milosrđa, zaključio je predavač.

Uslijedila je rasprava na temu „Kako se župni suradnici mogu bolje i konkretnije uključiti u poboljšanje vjerskog života u svojim župama?“, tijekom koje su izneseni mnogi zanimljivi prijedlozi i o jačanju doživljaja prisutnosti bl. Miroslava Bulešića u našim župama.

HODOČAŠĆE SVETOM JOSIPU I BLAŽENOM ALOJZIJU STEPINCU

U subotu, 17. ožujka 2017., 1220 vjernika iz Porečke i Pulskog biskupije zajedno sa svojim svećenicima te biskupom mons. Draženom Kutlešom hodočastili su u Svetište sv. Josipa u Karlovcu i blaženom Alojziju Stepincu u zagrebačku katedralu.

U Svetištu sv. Josipa bio je to izvanredan predblagdanski dan, a prema riječima rektora, mons. Antuna Senta ml., 2500 hodočasnika, koliko ih se toga dana okupilo nije brojka koja se često događa u toj crkvi u Dubovcu, koja je još u fazi prilagodbe svoje infrastrukture za prihvat velikog broja hodočasnika. No, na tome se intenzivno radi, jer je u novije vrijeme Karlovcem, osim Kupe, Dobre, Korane i Mrežnice potekla i peta rijeka – rijeka hodočasnika. Na primjer, dan ranije, 17. ožujka, svetište je primilo hodočašće policijskih snaga, a misno slavlje je predvodio gospičko-senjski biskup mons. Zdenko Križić. U subotu,

18. ožujka, uz vjernike iz Istre Svetište u Dubovcu za svoju destinaciju izabrali i vjernici iz pojedinih dekanata i župa iz drugih hrvatskih biskupija: vjernici grada Šibenika hodočastili su predvođeni svojim biskupom Tomislavom Rogićem, iz Đakovačko-osječke nadbiskupije došli su vjernici iz Valpovačkog dekanata, iz Dubrovačke biskupije vjernici iz župe Mlina, a bilo je i nekoliko župa iz Međimurja, Bjelovarsko-križevačke biskupije te Zagrebačke nadbiskupije. Navečer istoga dana, svetište je ugostilo Festival mlađih uz posebno brojne grupe mlađih hodočasnika, u organizaciji Ureda za mlađe Splitsko – makarske nadbiskupije. Dan kasnije središnje misno slavlje predvodio je šibenski biskup mons. Rogić, a na liturgijsku proslavu blagdana sv. Josipa, u ponедjeljak, 20. ožujka, pomoćni biskup zagrebački mons. Ivan Šaško. Sve je to, uz naravno riječku hodočasnika, naznaka stasanja i afirmacije jednog novog značajnog nacionalnog svetišta u srcu Hrvatske,

koje će, uz nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, biti velika blagodat u pobožnosti, obraćenju i boljem vjerskom životu hrvatskoga naroda.

Nakon pristizanja i dočeka hodočasnika rektor svetišta, mons. Sente, upoznao je okupljene s povijesku Karlovca, župe i svetišta te povijesnim okolnostima u kojima je Hrvatski Sabor godine 1687. izabrao sv. Josipa za zaštitnika domovine Hrvatske. Svetište sv. Josipa nacionalnim je svetištem proglašio kardinal Franjo Kuharić 1988. godine. Rektor je spomenuo i tek nekoliko od brojnih uslišanja koja mu vjernici često priopće.

Uslijedila je pobožnost sv. Josipu s krunicom i litanijama sv. Josipu. Krunicu je vodio rektor svetišta koji je u razmatranjima izrekao životna promišljanja o svetome Josipu približivši njegov lik i ulogu suvremenom životu današnjeg čovjeka. Mons. Sente je istaknuo da se tijekom pobožnosti sv. Josipu u svetištu posebno moli na 5 velikih nakana: za uspješan završetak školovanja djece i mladih, za pronalaženje radnog mjesto i pravednu plaću, za dar bračnog partnera i brak blagoslovljen ljubavlju i djecom, za duhovna zvanja u Domovini i odgovorno vršenje povjerenih dužnosti u obitelji, zajednici i Domovini, te za blagu i svetu smrt. U ovih pet nakana prepoznajemo 5 Josipovih kvaliteta, nastavio je rektor: Sveti je Josip školovao, odgajao Isusa. Svetog Josipa prepoznajemo kao radnika i zaštitnika radnika i rada. Sveti je Josip glava Svete nazaretske obitelji. Sveti Josip je odgajao vrhovnog svećenika i odgovornijeg, dosljednijeg izvršitelja dužnosti - misije koju mu je Bog Otac povjerio. Sveti je Josip preminuo u dobrom društvu Blažene Djevice Marije i Isusa Krista.

Svečano misno slavlje predvodio je porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša uz koncelebraciju šibenskog biskupa mons. Tomislava Rogića, generalnog tajnika HBK don Petra Palića te pedesetak svećenika iz raznih dijelova Hrvatske koji su došli zajedno sa svojim župljanima.

Biskup je u prigodnoj homiliji istaknuo kako nam sv. Josip može biti uzor u suočavanju sa životnim izazovima. Promatrajući njegove životne izbore i mi se trebamo zapitati što u životu činimo kako bi zadobili Kraljevstvo nebesko? Naime, sv. Josip je u svome najpoznatijem životnom odabiru postupio ne samo zadržavajući se na pravu Staroga zavjeta već i prema Isusovom Zakonu Ljubavi iz Novoga zavjeta. Svi mi želimo biti dobri dok to ne počinje iziskivati određenje žrtve, kada se pojave izazovi i poteškoće. Upravo nam sv. Josip u tome može biti uzorom u ustaj

Biskup je nadalje istaknuo nekoliko aspekata života sv. Josipa koje naizgled mogu djelovati kao kontradikcije, ali ako ih se bolje sagleda uviđa se da nisu. Prva je da se njegova moć sastoji od nemoći,

rekao je biskup, pojasnivši, tek spoznaja o nekom nedostatku u vlastitome životu donosi određeni napredak, za nešto naučiti potrebno je spoznati nedostatak određenog znanja. Josip je spoznao sviju nemoć i prepustio se Božjoj moći, napustio je onu ljudsku moć i znanje s kojom mi mislimo da možemo nešto ostvariti. Sv. Josip je nadalje spoznao da je materijalna sigurnost nesigurna. Mi želimo materijalnu sigurnost, ne razmišljajući o prolaznosti materijalnog. Mi danas znamo cijenu svega ali ne znamo vrijednost ničega. Stoga trebamo kao sv. Josip spoznati da su najvrijednije stvari u čovjekovu životu besplatne: život, ljubav, dobrota, poštene, i sve ono za čime mi težimo to ne možemo kupiti. Upravo je to problem nas ljudi, jer smo naučili svemu dati cijenu. Josip je shvatio da pravilno korištenje materijalnim dobrima sadrži dvije stvari: treba biti stečeno poštenim načinom i tim se materijalnim dobrima treba koristiti na pravedan i pošten način. Treba prihvatići da nam je sve što posjedujemo od Boga dano na korištenje pa s time treba u tom smislu i raspolagati.

Još jedna kontradikcija vezana uz svetog Josipa jest da se neovisnost kršćanina ostvaruje u ovisnosti o Bogu. Svi mi želimo biti slobodni, no tek kada prihvatišmo tu ovisnost o Bogu naš će život, kao i život sv. Josipa ići prema zadobivanju Kraljevstva nebeskoga. To treba prihvatići i slijediti iz dubine duše, a to u životu prihvatići znači jednostavno biti vjeran i pošten čovjek. Prigoda je danas da se pitamo jesmo li mi vjerni Bogu i pošteni? Kao poruku koju s ovo ga mjesto možemo ponijeti u svoj svakodnevni život mons. Kutleša je napose istaknuo da se ne smijemo nizvodno prepustiti rijeci suvremenog mentaliteta već treba ići ako je potrebno i uzvodno i suprotstaviti se grijehu. Živimo u takvom svijetu da se ne želimo predati Božjoj volji, iako to ponekad riječima i ispovjedamo, no djelima to ne provodimo. Mi živimo u jednom svijetu koji sve čini protiv kršćana i protiv Božjih zapovijedi. Svakodnevno čitamo o ratovima i drugim načinima uništenja ljudskoga života, kao da se vraćamo u vremena barbara. Glavni razlog tome jest što se ne držimo Božjih zakona, ne držimo se prirodnog moralnog zakona, ne poštujemo život. Svakim zakonom mora biti pravedan i po naravnem Božjem zakonu. Naravni Božji zakon brani ubojstvo i nijedan zakon to ne može promijeniti. No danas obični zakoni mijenjaju naravne i Božje zakone, to se često čini zbog servilnosti prema onima na visokim položajima.

Nadalje, moramo uvijek biti ljudi Istine, i za Istinu se boriti u zgodno i nezgodno vrijeme, pa čak i kada nas progone, jer tek tada znamo da smo na pravom putu. Po uzoru na sv. Josipa moramo štititi život i ono što nam je Bog povjerio. Uvijek moramo težiti pravednosti, samo s tim nastojanjima bit ćemo bolji ljudi prema Bogu i prema ljudima, zaključio je biskup.

Misno slavlje glazbeno je animirao vlč. Rudi Koraca sa svojim zborom iz Motovunskih Novaki. Hodočasnici su nakon mise otišli put Zagreba gdje su hodočastili u zagrebačku prvostolnicu na grob blaženog kardinala Alojzija Stepinca. O povijesti velebnog zdanja zagrebačke prvostolnice i liku bl. Kardinala govorio im je mons. Juraj Kolarić, svećenik Zagrebačke nadbiskupije, poznati teolog, povjesničar i ekumenist, prebendar Prvostolnog kaptola zagrebačkog, dugo-godišnji profesor na KBF-u. Uslijedila je pobožnost

blaženom Stepincu koju je predvodio vlč. Lino Zohil, župnik Vrsara i Gradine. Nakon litanija i molitve za njegovu kanonizaciju hodočasnici su se u ophodu prema Blaženikova grobu poklonili tom velikanu Crkve u Hrvata.

Na kraju je okupljenim hodočasnicima na sudjelovanju zahvalio pročelnik dijecezanskog Vijeća za liturgiju i crkvenu glazbu preč. Milan Zgrablić, porečki dekan i župnik.

KORIZMENO HODOČAŠĆE U POREČKU KATEDRALU

Treće korizmene nedjelje, 19. ožujka 2017. godine održano je 17. po redu biskupijsko korizmeno hodočašće vjernika Porečke biskupije u porečku prvostolnicu. Naime, u Porečkoj i Pulskoj biskupiji, 2000. godine započela su korizmena hodočašća u obje prvostolnice, treće korizmene nedjelje u porečku baziлиku, a četvrte korizmene nedjelje u pulsku katedralu.

Korizmeno hodočašće u Eufrazijani započelo je pokorničkim bogoslužjem koje je ove godine predvodio vlč. Lino Zohil, župnik Vrsara i Gradine, a potom i predvodio križni put po bazilici. U nošenju križa izmjenjivali su se vjernici iz župa Porečkog dekanata. Vlč. Zohil je u prigodnom nagovoru istaknuo osjećaj olakšanja kada se čovjek oslobođi bremena grijeha te naglasio da samo uzvraćanjem ljubavlju prema onima koji su nam nanijeli zlo, možemo ozdraviti od bolesti grijeha. Božje je milosrđe veće od svake naše bijede, samo ga treba htjeti.

Uslijedilo je misno slavlje koje je predvodio porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša u koncelebraciji s više svećenika. Biskup je u prigodnoj homiliji pojasnio najprije povijesni kontekst susreta Isusa i Samarijanke kod Jakovljeva zdenca, nedaleko grada Sihara, kojeg gu Židovi, ne smatrajući njegove stanovnike Židovima, naveliko zaobilazili. Žena se pri prvom Isusovom obraćanju postavlja u skladu s predrasudama, no Isus u komunikaciji s njom ruši te predrasude. Biskup je nadalje istaknuo kako ta žena raste u spasenjskom sudjelovanju, a što se može iščitati iz postepenog mijenjanja načina kako oslovljava Isusa, naziva ga Židovom, Gospodinom, Prorokom te napisljetu Spasiteljem. I mi, po uzoru na nju, trebamo nastojati rasti u spasenjskom hodu, ne samo

obdržavanjem zakona već i djelima milosrđa prema bližnjima.

Osim toga, biskup je istaknuo još nekoliko uvjeta za duhovni rast. Kao prvo trebamo dopustiti Isusu da uđe u naš život, iako se toga možda bojimo kao i odlaska liječniku, zbog svih pretraga i neke moguće neugodne dijagnoze. No samo ako Isusu dopustimo da uđe u naš život može nam pomoći na putu spasenja, a upravo je korizma milosno vrijeme koje nam Bog za to daje. Isus od nas traži da, poput Samarijanke, postanemo svjedoci. Prigoda je to da se zapitamo kako mi svjedočimo svoju vjeru u Krista u svakodnevnom životu, kada se, primjerice, nađemo suočeni s otvorenim protukršćanskim stavovima? Osim toga, ne samo da trebamo Isusu dopustiti da uđe u naš život, nego trebamo i drugim ljudima dopustiti da nam se približe. Potrebno je iz svoga života udaljiti svaki oblik idolopoklonstva, kojim i ovo naše vrijeme uvelike obiluje.

Najviše što u ovo korizmeno vrijeme možemo učiniti jest da se vratimo Bogu, da prihvativimo Isusa Krista i vratimo se obdržavanju zakona Ljubavi. Ako budemo činili kako On zapovijeda tada neće biti ni rata ni svega onoga što mi danas proživljavamo. Tada ćemo svi biti pošteniji i bolji, što želimo od svih drugih. No, da bi mogli to ostvariti, najprije moramo sebe promijeniti, a to jedino možemo u susretu s Isusom Kristom. Na ovu treću korizmenu nedjelju Bog nam daje priliku, preko lika ove Samarijanke, da shvatimo da Isus Krist nije samo jedan Židov, nego da je On Gospodin, Prorok i nadasve da je on naš Spasitelj. Ako tu Istinu prihvativimo, i dalje je svjedočimo, zajamčeno nam je spasenje.

KORIZMENO HODOČAŠĆE U PULSKU KATEDRALU

Dana 26. ožujka 2017. godine, na četvrtu korizmenu nedjelju, je u pulskoj prvostolnici, održano 17. biskupijsko korizmeno hodočašće vjernika Pulsko biskupije. Pokorničko bogoslužje je predvodio vlč. Ilija Jakovljević, vicepostulator u kauzi za kanonizaciju bl. Miroslava Bulešića. On je u smjernicama za ispit savjesti svrnuo pozornost okupljenih vjernika na znakovite elemente Raspetoga Tijela, na Ljubav prema čovjeku koju ondje iščitavamo, te ih pozvao da se zapitaju koliko oni svoje ruke, noge, glavu, oči, usta i srce koriste za izgradnju svog odnosa s Bogom i na dobrobit bližnjima. U tim je propitkivanjima koristio citate iz pisane ostavštine bl. Miroslava Bulešića koje je Blaženik bilježio u svojim promišljanjima o duhovnom životu i stremljenjima sjedinjenju s Bogom.

Nakon pokorničkog bogoslužja vjernicima je za ispovijed bilo na raspolaganju dvadeseti i pet svećenika. Uslijedio je križni put, koji je ove godine uzet iz molitvenika Milosrdni Isus, sa prigodnim citatima iz Dnevnika sv. Faustine Kowalske. Križni put čitali su vjernici i svećenici Labinskog dekanata, a misna čitanja čitači iz pulske Župe sv. Ivana Krstitelja.

Misno slavlje predvodio je porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša u koncelebraciji sa nazočnim svećenicima. Biskup je u homiliji kroz primjer slijepca kojem Isus vraća vid, istaknuo kako svaki čovjek ima svoju svrhu i poslanje, te da Bog izabire po svojim, a ne ljudskim kriterijima. Slijepac biva

osloboden okova grijeha, a njegovo 'progledavanje' vidimo i kroz nazine koje koristi za Isusa, zove ga Gospodinom, Prorokom te naposljetku Spasiteljem.

Kao poruku koju nam ulomak Svetoga Pisma nudi biskup je istaknuo da se trebamo nastojati osloboditi sljepoće duha, a to je moguće jedino ako dopustimo Isusu da uđe u naše srce. Moramo uvidjeti potrebu da budućim naraštajima prenesemo kršćanske vrednote koje smo primili od naših starih. U svjetlu tih vrednota potrebno je nastojati imati širu sliku sebe, svoje svakodnevnice i društva općenito, trebamo moliti Boga da nam pomogne spoznati viziju budućnosti te ju nastojati ostvariti na dobrobit šire zajednice. I na kraju, potrebno je moliti da nas duh ovoga svijeta ne zavede, da uvijek imamo pred očima ono najbitnije, da je krajnji cilj spasenje duše.

Mi smo svi pozvani da spoznamo sami sebe, da spoznamo zašto smo stvoreni. Ponesimo danas ove poruke, da temeljem njih znamo biti bolji očevi, majke, braća i sestre, jednostavno bolji prema Bogu i prema drugim ljudima. Sva naša naobrazba i materijalna dobra, sve će to propasti, jedino dobrota i ljubav ostaju. I po tome ćemo biti suđeni. Zato se zapitajmo koliko smo i što smo činili za Boga i za druge ljudi. Ako nismo učinili postoji još vremena da se obratimo i molimo da nas Bog dovede do vječnog gledanja Boga licem u lice, zaključio je biskup Kutleša.

CVJETNICA U PULI

Proslava Cvjetnice u Puli započela je blagoslovom maslinovim i palminih grana koji je na Forumu predvodio porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša. Potom su se vjernici u procesiji uputili u katedralu Uznesenja Blažene Djevice Marije gdje je Biskup sa župnikom vlč. Rikardom Lekajem i prefektom za studij sjemeništa Redemptoris Mater don Stefanom Cataldijem i đakonima Dejvisom Martinovićem i Maurom Boccadotorom predvodio euharistijsko slavlje.

Nakon otpjevane Muke po Mateju, u homiliji Biskup je ukazao na mnoge koji su se našli u ovom tragičnom dogadaju Isusove muke, te su bili stavljeni pred izbor da biraju između dobra i zla. „Vidimo i one najbliže Isusove suradnike, njegove učenike kako ga izdaju i zataje, kao i velike svećenike koji sve čine kako bi zadržali svoj položaj. Ali isto tako vidimo jednu tragičnu figuru, tj. Poncija Pilata koji čini sve

protiv svoje savjesti da bi opstao i da bi se dodvorio drugim ljudima“. Pilat, rimske upravitelj, ugledan i glavni u cijeloj Judeji, čovjek je koji je po Svetom pismu razapeo Isusa Krista, jer bez njega se ništa nije moglo dogoditi. On je bio vrlo impresioniran Isusom Kristom, u Njemu je video veliku osobu, ali isto tako nije ozbiljno shvatio tko je Isus Krist.

I mi se u svome životu možemo zapitati koliko ozbiljno shvaćamo Isusa Krista kao vjernici koji vjerujemo u Njega, ali isto tako želimo raditi i činiti po svome, onako kako nama odgovara. Vidimo da je Poncije Pilat htio po svaku cijenu osloboditi Isusa Krista i učiniti sve kako bi on izašao i bio slobodan. Ali nije to učinio. Imao je priliku postati velika povijesna osoba koja je činila i radila po pravu, jer upravo po tome su Rimljani poznati, da su radili stvari po pravu i sve provodili kako bi trebalo biti i da se ispuni pravo

i pravednost. No, u ovome slučaju nije bilo to, već je napravljena velika povjesna nepravda, upozorio je propovjednik, te dodao „možemo reći: pravo je ono što je pravedno, ali nije pravedno ono što je pravo“.

Možda to na prvi pogled zvuči kao jedan si-logizam, ali u današnje vrijeme možemo se zapitati koliko naši zakoni jesu pravedni, ili možda čak rade protiv čovjeka da bi se ostvarilo ono što je nekome u interesu, da bi se svidjeli narodu. Pilat se želio svidjeti narodu i zanemario je istinu i pravdu. No, „u istini i pravdi nema demokracije. Istina je istina i ona može biti samo takva i nikakva drugačija“.

Nadalje, je ukazujući na Isusovu šutnju pred Pilatom, koji potom odlazi i pere ruke, te tako želi reći „ja s tim čovjekom nemam ništa, ja sam čist od njega i želim biti oslobođen od te krivnje“ naglasio kako je Pilat tako postao glavni krivac onoga što je slijedilo.

Koliko puta i mi u svom životu imamo priliku učiniti dobro, ali radi drugih ljudi koji nas gledaju, kojima se želimo svidjeti činimo sasvim suprotno. Mi smo danas pozvani da vidimo dobro, i da činimo dobro.

Isus na Pilatovo pitanje „što je istina“ odgovara da se On rodio i došao da posvjedoči istinu. Dakle, u ovome dijalogu Isusa s Pilatom temeljno pitanje je bilo: što je istina. Isus je zašutio jer je vidio kako je to pitanje postavljeno. Jedan teolog reče: Pilat je postavio krivo pitanje: upitao je „što je istina“, a trebao je upitati „tko je istina“. Naime, mi uvijek gledamo

na stvorene stvari, ali ne gledamo na Stvoritelja, a Stvoritelj je Onaj koji je bitan. Tako dolazimo do one vječne istine, ne do parcijalne koja se kroz povijest mijenja ovisno o različitim sistemima koji su prolazili ovom zemljom.

Možemo se zapitati što nam je onda činiti? Trebamo upoznati tu Istinu, upoznati Isusa Krista kao osobu i svjedočiti za Njega. On je osoba, Bog koji je Put, Istina i Život. Ako budemo tako činili onda ćemo ovaj Veliki tjedan proživjeti možda i osobno, jer svatko od nas u svome životu ima različitih problema, različitih sljepoća, kako osobnih tako i društvenih. Zato trebamo tražiti od Isusa Krista da nam skine osobnu sljepoću oholosti, zavisti, mržnje, prvo u obitelji, onda na radnom mjestu i u svim poslovima koje činimo. Ali isto tako da nam Isus Krist skine društvenu sljepoću, kada zastupamo kulturu smrti, kada činimo sve protiv života, a ne želimo se probuditi i vidjeti što je istina. Molimo Boga da budemo vizionari i da nam da vizionare koji će nas voditi i znati upraviti naše putove u vječnost, a to je i zadnji cilj da ne izgubimo ideal i usmjerjenje zašto smo stvorenici.

Procesiju i svetu misu prenosila je HTV. U procesiji od Foruma do katedrale animirali su članovi Neokatekumenskog puta, a pjevanje tijekom mise Katedralni zbor i Akademski mješoviti zbor Muzičke akademije u Puli sa solisticom Anom Mikac. Zborovima je ravnao doc. art. Domenico Briški, a na orguljama je bila Elena Roce.

POSVETA ULJA U POREČKOJ KATEDRALI

„Neka u posudama našega života nikada ne ponestane ulja milosrđa!“

Misu posvete ulja u porečkoj prvostolnici na Veliki četvrtak predvodio je porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša u koncelebraciji s biskupom u miru, mons. Ivanom Milovanom te sedamdesetak svećenika.

Biskup je u uvodnom pozdravu svu subraću svećenike preporučio zagovoru bl. Miroslava Bulešića izrazivši uvjerenje kako se on raduje svećeničkom zajedništvu što ga svećenici prezbiterija Istarske Crkve očituju tim zajedničkim slavljem.

Draga subraćo svećenici, želio bih vas prije svega ohrabriti u obavljanju vaše svećeničke službe, što više budemo djelovali u plodnom suglasju među sobom to ćemo se lakše moći suočavati s teškoćama našega vremena, naglasio je biskup. Budimo jedni drugima dobrostivi, milosrdni, praštajmo jedni drugima kao što je Bog u Kristu nama oprostio.

Kao vaš biskup odajem vam priznaje za službu i svjedočenje, za svakidašnje predanje i vašu požrtvovnost kojom se iz dana u dan posvećujete svojim župama, ili drugom poslanju koje vršite u ime Crkve. Ostanite budni u molitvi i duhovnome životu da biste mogli plodonosno vršiti svoje služenje, naučavajući, posvećujući i vodeći sve koji su povjereni vašoj brizi. Kao što je Krist žrtvovao svoj život za sav svijet, tako se i mi u euharistijskoj žrtvi u svom životu prinosimo Bogu za spasenje ljudi. Danas se na poseban način spominjemo ustanovljenja euharistije i ministerijalnog svećeništva. U ovo slavlje unosimo svakog našeg svećenika, dijecezanskog i redovničkog, kako bismo u radosti svećeničkog služenja bili jedni drugima pomoći i potpora. Molimo jedni za druge, a napose za onu subraću koja su najpotrebnija, za onu našu braću koja iz nekog razloga nisu ovdje s nama, na poseban način za one koje je Bog pohodio kušnjom

bolesti da strpljivo u zajedništvu s Kristom nose svoj križ.

Kao što to redovito činimo, molimo danas i za onu našu subraću koja su posrnula na putu svećeničke službe. Na ovoj misi spominjemo se i naših pokojnih svećenika, posebno onih koje je Gospodin pozvao k sebi nakon prošlog Velikog četvrtka: mons. Ivana Bartolića, mons. Marijana Bartolića, vlč. Stjepana Cvitića, vlč. Atilija Nefata te svećenika redovnika fra Berarda Barčića.

Danas zahvaljujemo Bogu za četiri ovogodišnja mladomisnika: vlč. Mattea, vlč. Josipa, vlč. Antona i vlč. Pabla. Za svećeništvo se pripremaju naši đakoni: Mauro, Goran Dejvis i Ivan, njima se radujemo te ih na putu svećeništva pratimo zajedništvom i molitvom.

Ove se godine želimo sjetiti i naših jubilaraca, istaknuo je biskup: vlč. Nikola Kos slavi 60. godina svećeništva, vlč. Dragutin Petrović i vlč. Ivan Princ slave 40 godina svećeništva, vlč. Mladen Matika 20 godina svećeništva, a fra Josip Vlašić, vlč. Hrvoje Okadar, vlč. Luka Pranjić, vlč. Jure Purkić slave 10 godina svećeništva.

Biskup je izrazio dobrodošlicu i novoj franjevačkoj redovničkoj zajednici, fra Josipu i fra Dragi koji su došli u pazinski Samostan Pohođenja Marijina.

Spominjući se Isusovog ulaska u Jeruzalem, biskup je podsjetio, zapitamo li se što trebamo činiti da bi se spasili? Odgovor je „Upoznati Istinu“. Ta Istina će nas osloboditi od svih zala, Krist je Istina i svjedok jedine Božanske Istine. To konkretno znači da trebamo dopustiti Isusu da ozdravi našu duhovnu sljepoču. Svi mi u našim životima imamo slijepu mrlje, u našim radnim navikama, u našim osobnostima. Često želimo ostati u mraku, preferiramo tamu, a ne svjetlost. Trebamo moliti Isusa da ukloni uzroke našega sljepila: sebičnost, pohlepu, ljutnju, mržnju, predrasude, ljubomoru, ovisnost o zlim navikama i tvrdoću srca. Bog je naš Otac, pomaže nam jasnije vidjeti Krista.

Trebamo se riješiti i kulturnog sljepila. Naša kultura ima i slijepu točku. Često je slijepa za stvari kao što su ljubav, sreća, pravednost, istina i praštanje. Naša kultura je postala anestezirana, neosjetljiva prema nasilju i ogromnoj patnji u svijetu oko nas. Naša kultura i naši mediji često su slijepi, ne uviđaju što znači nesebična ljubav. Naša kultura, unatoč znanstvenim

dokazima je slijepa i ne želi vidjeti činjenice da život počinje u trenutku začeća te se beščutno promiče pobačaj. Nastavljamo tu destruktivnu praksu i odbijamo vidjeti posljedice toga djelovanja na ljudsko društvo. Ova sljepoča kulture može biti prevladana samo tako da svaki od nas doživi iskustvo da Isus prebiva u nama i u drugima, kroz osobnu molitvu i istinski sakramentalni život. Trebamo moliti za jasniju viziju. Jedan je političar molio: „Daj nam jasnu viziju da vidimo gdje smijemo stajati i što zastupati“. Molimo Boga da nam da sposobnost da možemo jasnije vidjeti Božje djelo u našim životima i životima drugih ljudi. Jedan mudrac napisa: „Vizija je umjetnost gledanja stvari koje su nevidljive.“ Taj dar pripada onima koji mogu vidjeti dobro u zrncima patnje i neuspjeha. Ona živi u onima koji nikada ne gube nadu.

Ne dopustimo da nas svijet zasljepi tako da zaboravimo naš pravi identitet i poziv, da smo stvorenji od Boga i otkupljeni Isusovom krvlu, da smo posinjeni kao Božja izabrana djeca, tako da je naša uloga biti Božji predstavnici u našoj zajednici i našem svijetu. Pozvani smo isticati način na koji pokazujemo ljubav i brigu za druge. Pozvani smo promicati pravdu i mir i dati primjer kako ljudi trebaju živjeti prema Božjim zakonima.

Ova misa posvete ulja ističe zajedništvo biskupa sa svojim svećenicima, govori o tjesnoj povezaniosti biskupa i svećenika, posebno u službi posvećivanja. Ulje je simbol Duha Svetoga, istodobno nas upućuje na Krista, Pomazanika. Što smo povezani s Kristom to smo više ispunjeni Duhom Svetim. U svetim sakramentima posvećeno je ulje uvijek znak Božjega milosrđa, naše pomazanje za svećenike uvijek označava zadaću nositi ljudima Božje milosrđe, mi smo po službi navjestitelji i nositelji Božjeg milosrđa svojoj braći i sestrarama. Neka u posudama našega života nikada ne ponestane ulja milosrđa. Vrijeme provedeno s Gospodinom u razmatranju riječi, u primanju sakramenata, u postojanoj molitvi to će nam omogućiti.

Biskup je na kraju pozvao okupljene vjernike da svoje svećenike prate postojanom molitvom i kršćanskom ljubavlju kako bi mogli vjerno izvršiti poslanje koje im je povjerenio i zaključio je homiliju zazivom zagovora Majke Božje i blaženog Miroslava Bulešića. Uslijedila je obnova svećeničkih obećanja, te euharistijska služba i blagoslov ulja za sakramente.

MISA VEĆERE GOSPODNE U POREČU

Misu Večere Gospodnje na Veliki četvrtak navečer, u porečkoj je prвostolnici predvodio porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša u zajedništvu s katedralnim župnikom preč. Milanom Zgrablićem, biskupijskim kancelarom preč. Sergijem Jelenićem, vlc. Mladenom Pranjićem, studentom na Institutu sv. Ivana Pavla II. za brak i obitelj na Papinskom sveučilištu sv. Ivana Lateranskog u Rimu te đakonom vlc. Dejvisom Martinovićem.

Biskup se u prigodnoj homiliji osvrnuo na tri važne stavke kršćanskoga života: poniznost, patnja i ljubav: tri teme o kojima su i dnevna liturgijska čitanja puno govorila. Primjer poniznosti dao nam je sam Isus, koji je, opravši noge svojim učenicima, tom konkretnom gestom ukazao na važnost poniznosti, jer, on nije došao biti služen, nego služiti. To isto poslanje on daje svojim učenicima, pa i nama. Biti ponizan znači

znati biti posljednji, jer nam Gospodin govorи da tko želi biti prvi mora biti posljednji i poslužitelj svima, kao što nam je to On sam svojim primjerom pokazao.

Obredima Velikog Četvrtka započinje Vazmeno trodnevlje. Prisjećamo se Isusove spasenjske Muke, odnosno sve patnje koju je on podnio za nas. Pozvani smo suočiti se Kristu i na taj način, preko patnje, preko križa prispjeti do našega spasenja. A tu onda dolazi i ljubav, jer je ona razlog zašto je Isus podnio svu ovu muku za nas. Ta ista ljubav treba biti razlog i motivacija s kojom i mi podnosimo naše patnje. Stoga je važno da ove dane živimo u blizini Isusa Krista, prateći ga na putu prema Kalvariji.

Po završetku misnog slavlja uslijedilo je klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramentu u kapeli Svetoga Križa.

OBREDI VELIKOG PETKA U PULI

Obrede Velikog petka porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša predvodio je u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina. Obredima je ove godine prvi put prethodila pobožnost križnoga puta u samostanskoj crkvi sv. Franje Asiškog, koja jurisdikcijski pripada katedralnoj župi, te silazak u procesiji ulicom Sergijevaca, preko trga Forum i Kandlerove ulice do katedrale. Pobožnost je predvodio vlc. Slavko Rajić, a procesiju su glazbeno animirali kantori neokatekumenskih zajednica iz katedralne župe.

Nakon čitanja Muke, biskup je u prigodnoj homiliji istaknuo da kao kršćani moramo dublje razumjeti poruku križa, a ne se zadržati samo na konstataciji raspeća i smrti na križu. Napose je važno smisao te poruke znati primijeniti u svome životu.

Križ je poruka žrtve Božanske ljubavi, istaknuo je biskup spomenuvši spomendan čina ustanovljenja sakramenta euharistije i zapovijed ljubavi koju nam je Isus dao tom prigodom, da ljubimo jedni druge kao što on ljubi nas. Isus govorи o toj ljubavi, ali ono što govorи on to i čini, on iz ljubavi prema nama ljudima grešnicima, čini žrtvu križa, ta božanska ljubav postaje djelotvorna i očituje se za svakoga čovjeka, kao bi se mogao spasiti.

Taj križ i ta muka je otkupnina za naše grijeha, rekao je biskup pojasnivši to suvremenim pojmom podmirivanja kreditnog duga za drugoga. On otkupljuje naše grijehе da bi se mi mogli spasiti i da bi mogli doći pred lice Gospodnje. Naš je problem često

što ne razumijemo težinu grijeha. Isus nas poziva da se urazumimo, da shvatimo težinu svojih grijeha i da molimo za oproštenje. Isus nas opravdava, on preuzima kaznu koju bismo mi po pravdi trebali podnijeti, da nas opravda i daje nam mogućnost da se spasimo. Križ kojega mi slavimo jest opravdanje naših grijeha, on nam time omogućava da se zovemo djeca Božja, istaknuo je biskup.

Isusova žrtva na križu je vječna, rekao je biskup pojasnivši to povijesnim pojmom starozavjetne prakse razmjernosti veličine žrtvovane životinje i težine grijeha. Isus Krist je žrtva koja otkupljuje naše grijehе, ne samo u Novom nego i u Starom zavjetu, ona je vječna.

Križ je simbol patnje i muke, možemo reći da je to herojski čin. U Isusovo doba je to bila najveća kazna i najveće poniženje. Zato mnogi sveci, pogotovo mučenici prihvaćaju taj križ, u križu nalaze utjehu jer znaju da je Gospodin onaj koji je prvi patio. No kada mi patimo, vidimo da su naše patnje daleko manje, ali da se preko tih patnji možemo suočiti s Isusom Kristom. Svi mi u svome životu imamo muke i patnje, zovemo ih svojim križevima. Te svoje križeve trebamo prihvati i nositi, jer križ može biti spasenje, a neprihvatanje križa može biti propast. Zato prihvativmo i zagrlimo svoj križ i nosimo ga cijeli život, jer Bog nam daje taj križ, ne da bi nas kaznio već da bi nas izgradio i da bi postali pravi vjernici i kršćani, zaključio je Biskup.

VAZMENO BDJENJE U POREČU

Vazmeno bdjenje, na Veliku subotu, 15. travnja 2017., porečki i pulski biskup, mons. Dražen Kutleša predvodio je u porečkoj pravoslavničkoj katedrali s katedralnim župnikom preč. Milanom Zgrablićem, vlc. Mladenom Pranjićem, studentom na Institutu sv. Ivana Pavla II. za brak i obitelj na Papinskom sveučilištu sv. Ivana Lateranskog u Rimu te đakonom vlc. Dejvisom Martinovićem. U homiliji mise bdjenja, Biskup je izrekao sažetak Vazmenog trodnevlja, istaknuvši kako se bit svega svodi samo na to hoćemo li se opredjeliti za Isusa ili protiv njega. Očito smo se svrstali uz Isusa Krista jer se i večeras nalazimo na ovome svetom mjestu. Isus zna da smo mi ljudi slabi i da ćemo pasti, kao što se to dogodilo svetom Petru, koji je zatajio Isusa tri puta. Ali Isus nam opet daje svoju ruku, podiže nas i daje novu priliku kao i Petru, istaknuo je propovjednik.

Biskup se nadalje osvrnuo na simboliku liturgije Vazmenog bdjenja, posebice na liturgiju svjetla, jer svjetlo raspršuje tamu i služi nam da bolje vidimo, da imamo orijentir u životu, kao što mornarima u olujama i tami svjetionik označava siguran smjer kretanja. Trebamo živjeti tako da se ne bojimo i da ne moramo skrivati naša djela u tami, jer ako nešto skrivamo, trebali bi se zapitati činimo li uistinu sve kako treba. I ova uskrsna svjeća koja simbolizira Isusa Krista jest orijentir u našim životima. Kada ne znamo u kom pravcu krenuti, budemo li gledali u Krista, iako će možda biti teško, jer teško je nositi svoj križ, sigurno ćemo doći do pravoga puta. Molimo našega Gospodina da ostanemo vjerni tome putu i na kraju budemo sudionici njegova uskrsnuća i vječnoga života“ – zaključio je Biskup

SVEČANA USKRSNA MISA U POREČU

Porečki i pulski ordinarij mons. Dražen Kutleša misu svetkovine Uskrsa predvodio je u porečkoj pravoslavničkoj katedrali s katedralnim župnikom preč. Milanom Zgrablićem, biskupijskim kancelarom preč. Sergijem Jelenićem, vlc. Mladenom Pranjićem, studentom na Institutu sv. Ivana Pavla II. za brak i obitelj na Papinskom sveučilištu sv. Ivana Lateranskog u Rimu te đakonom vlc. Dejvisom Martinovićem.

Današnji je dan temelj naše vjere. Isusovo uskrsnuće garancija je našega uskrsnuća. Njegovo uskrsnuće nam ulijeva nadu i kada prolazimo kroz poteškoće, kroz naše „velike petke“, da nakon toga dolazi uskrsnuće. I kada živimo turobne dane, kada ne vidimo izlaz i ne vidimo smisao i kako ići naprijed, trebamo znati da je to uskrsnuće rješenje tih svih naših problema. Tu se postavlja pitanje naše vjere: koliko mi vjerujemo u ono što molimo, govorimo, što isповijedamo? Tu je test za čovjekovu vjeru. Ako se zadržimo samo na grobu, onda ćemo vidjeti samo onu tamnu stranu, i poput Marije tražiti Isusa u grobu. Mi inače tražimo i želimo pronaći tamo gdje mi želimo naći, a ne gdje Isus doista jest. Zato treba pogledati u nekom drugom pravcu i pronaći ćemo Spasitelja Isusa Krista. Čovjek je stvoren za velike stvari, nije samo materija da se brine samo za materijalno. Da bi se uzdigao iznad materijalnog, ne smije se zaustaviti na grobu, već usmjeriti svoj pogled ka nebu. Crkva se je kroz svoju povijest željela izdignuti. Kršćanska kultura jest ona koja se izdiže iznad da bi ljudima ponudila i pokazala što je lijepo, što je dobro i što je

istinito. Za te stvari se treba boriti. Dobro nikada neće doći samo po sebi, stoga trebamo uložiti truda da bi se širilo dobro i ta Istina koja je danas tako ugrožena.

Mi vjernici trebamo znati opravdati, obratiti razlog naše nade, moramo svoju vjeru prvo usvojiti, znati prenijeti ljudima oko sebe i budućim generacijama i nadasve životom ju pokazati, kakao bi nas, poput prvih kršćana, po djelima prepoznali. Moramo znati objasniti što i zašto vjerujemo i onda to i životnim primjerom opravdati. Molimo Boga da nam pomogne u našoj vjeri: „Vjerujem, ali pomozi mojoj nevjeri.“ Uvijek imajmo nadu u Uskrs, to je oslobođenje od čovjekovih patnji, od ovozemaljskog ograničenja i oslobođanje od svega onoga što nas veže. Pitanje je samo: „Želiš li to? Vjeruješ li u to? Ili u sve sumnjaš?“ Možda je mnogima upravo to danas cilj. Mi smo ljudi vjere i nade. Ne dopustite da vam to itko oduzme, tu radost i veselje. Kršćanin, običan čovjek, ako nema radosti i veselja u životu, koji je smisao njegova života? Zato molimo Boga da nam da radost i nade da tu nadu možemo ne samo sami živjeti nego je širiti i drugim ljudima, zaključio je Biskup.

Na kraju misnog slavlja katedralni župnik, preč. Milan Zgrablić, je pozdravio i zaželio „sretan i blagoslovjen Uskrs“, kako domaćim vjernicima, tako na talijanskom i njemačkom jeziku gostima koji ove blagdanske dane provode u Poreču. Misno slavlje pjevanjem je uzveličao katedralni zbor pod ravnanjem Marija Eterovića.

In memoriam:**VLČ. ATILIJE NEFAT**

Poštovana rodbino, cijenjeni prijatelji pokojnog svećenika Atilija Nefata, dozvolite mi da vam u ime svećenika, redovnika i redovnica naše Porečke i Pulske biskupije izrazim najiskreniju sućut. Danas kada se opraštamo od ovozemnog životnog puta svećenika Atilija, želimo barem na tren baciti pogled na njegov svećenički život. Stoga mi dozvolite samo nekoliko riječi o njegovom životu.

Pokojni Atilije je rođen 31. siječnja 1937. godine u selu Jureši, Župa Stari Pazin, od oca Franje i majke Franice r. Belac. Sakramente krštenja, pričesti i krizme primio je u Starom Pazinu gdje je i pohađao osnovnu školu. Svoje djetinjstvo proživio je kako je i sam znao reći u obiteljskom okruženju prožetom katoličkim duhom te je posebno i u susretu sa svećenicima u svojoj župi, posebno, onda mladim svećenikom Josipom Pavlišićem, odlučio odazvati se svećeničkom pozivu. Taj se poziv u njemu još više učvrstio, poglavito nakon mučeničke smrti mladog svećenika Miroslava Bulešića, koja se dogodila sedam dana nakon njegove krizme. Taj događaj i vrijeme patnje, ali i izazova za Crkvu doprinijeli su tome da se Atilije upisao u pazinsko sjemenište 1949. godine. U Pazinu je završio i Visoku teološku školu te je i zaređen za svećenika 29. lipnja 1963. na blagdan Sv. Petra i Pavla po rukama biskupa Dragutina Nežića.

Mladu misu je slavio 28. srpnja 1963. u rodnoj župi u Starom Pazinu. Prva služba mu je bila u Župi Zrenj iz koje je neko vrijeme pomagao u župama Oprtalj i Završje. Od 25. travnja 1971. upravlja župama Pregara, Gradina i Topolovac. Godine 1974. preuzima župe Karojoba i Rakotule u kojima pastoralno djeluje do 1982. godine.

U svim tim župama nastoji djelovati s istinskim svećeničkim žarom, vodeći uvijek brigu i skrb o povjerenom mu narodu, dijeleći s njime lijepo, ugodne, ali i tužne trenutke. Nakon što je sve češće obolijevao, doživjevši i tri operativna zahvata, premješten je u župu Štinjan gdje je ostao punih 26 godina, do 2008. godine.

U tom vremenu služeći svima u povjerenoj mu župi suočava se i zbivanjima u Domovinskom ratu, i nastoji pomoći u brzi za izbjeglice i prognanike s kojima se njegova župa u tom trenutku suočila. I nakon zaslужenog umirovljenja 2008. godine tijekom boravka u Svećeničkom domu Betanija nastoji aktivno pomagati koliko su mu zdravstvene prilike dozvoljavale u Župi svetog Pavla u Puli.

Poštovani svi koji ste danas okupljeni na ispraćaju svećenika Atilija, znamo i vjerujemo da je 11. siječnja ove godine Bog pozvao svećenika Atilija u svoje kraljevstvo, ali znamo i to da pred Boga nije došao praznih ruku. Pred Boga kome je cijelog života nastojao služiti donio je sva svoja dobra nastojanja, dobra djela, sve svoje životne žrtve i sve svoje nakane s kojima je živio. Na njivi Gospodnjoj koja mu je bila povjerena nastojao je sijati uvijek u nadi da će barem koje zrno Riječi Božje pasti na plodno tlo. Nastojao je uvijek imati riječi utjehe i ohrabrenja posebno onima koji su potrebni utjehe. U svom svećeništvu trudio se uvijek imati poštovanja i razumijevanja za ljude kojima je nastojao služiti. Svi mi ćemo pamtitи njegovu osobu i njegov lik. Pamtit ćemo njegov vedar lik uvijek spremjan za dijalog i susret, uvijek spremjan za riječi ohrabrenja i nade. Mi ćemo izraziti iskrenu zahvalnost i svima koji su nastojali pomoći pokojnom svećeniku Atiliju tijekom cijelog njegovog života, posebno tijekom njegove bolesti i boravka u Svećeničkom domu Betanija. Neka mu Nebesko kraljevstvo bude nagrada za njegov život. Bog milosrdan i blag neka ga nagradi vječnim životom za sva dobra koja je tijekom svoga svećeničkog života učinio.

Oproštajni govor mons. Vilima Grpca, generalnog vikara na ispraćaju u Starom Pazinu, 13. siječnja 2017. godine.